

Szerkesztőség kiadóhivatala és nyomda: Bui. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőny cím: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb. Egves szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucarestben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint ::

XLVI. évfolyam, 209. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Kedd, 1931. szeptember 15

A Budapest-bécsi gyorsvonalat szörnyű katasztrófája

Pokolgép robbant a biatorbágyi viadukton — Lezuhant a gyorsvonalat öt kocsija — Borzalmas jelenetek — Összeroncsolt holttestek a vonat roncsai között — Kommunisták követték el a merényletet — Levél a pokolgép mellett — Szigorú intézkedések a tettesek kézrekerítésére

Halálbüntetés vár a merénylőkre

A biatorbágyi véres katasztrófa az újabb látomás megrázó erejével döbbeneti fel lethargiájából a gazdasági krízis izgalmaiba és a politikai fordulatok rég megunt komédiáiba elfásult világot. A brutális kegyetlenséggel végrehajtott és az ördögi gonosszággal jól előre kitervelt büntény, mint egy orgyilkos ököl stujtott le a gyanútlan alvók, az ártatlan utasok életére és huszonegy borzalmasan összeroncsolt emberi holttest szörnyűséges némasága hívja tetemre a művelt világ lelkiismeretét, az egyetemes emberiség józanságát, — az emberi gonosszág és a vakságbaborult rombolás esztelen megnyilatkozása ellen.

Az eddigi vizsgálat megállapításai szerint nyilvánvaló, hogy az egész világot behálózó kommunista terror-szervezetek újabb merényletéről adtak hírt a lélekbemarkoló budapesti jelentések. Ugyanaz a nemzetközi kommunista banda követte el a biatorbágyi tömeggyilkosságot, amely hasonló körülmények között, éppen ilyen módszerekkel kísérelt meg tömegkatasztrófákat idézni elő Németország, Ausztria, Csehszlovákia, Olaszország, Jugo-

szlavia és Románia vasuti hálózatán. Moszkva véres kezei átnyulnak a művelt, pogári-sult országhatárok felett és az arany láthatatlan szálain mozgatja eszükvesztett gyilkos bábujait az európai civilizáció és kultúra területein, hogy annak romlását okozzák. A szovjet tömeggyilkos rohamcsapatai ott guggolnak az éjszakák sötétjében az vasuti töltések, a finommivű hidak mellett: a kezükben bomba, pokolgép és füstölő kanóc, megzavaró agyukban pedig a szovjet-arany hipnótikus parancsa: öl! És ölnék. Az emberi fejlődés, az emberi haladás lihegő szimbólumait, az expresszvonalokat repítik a levegőbe és mindegy nekik, hogy az ártatlan emberáldozat rajtuk román, vagy német, vagy belga, vagy magyar anya gyermeke. Európa civilizációját akarják kiölni az ilyen elrettentő módon „forradalmisító” büntettekkel Moszkva ágensei és a páni félelmet akarják elhínteni a béke, a munka után sóvárgó lelkekre.

Ami most Biatorbágyánál történt, — minden józan gondolkodó ember tudja már — megtörténhetett volna éppen így bármelyik más országában a civilizált világnak. A me-

renylők nemzetközi szervezetével szemben eredménytelenül zárult a jüteborgi vizsgálat is, mint ahogyan elégtelen szervezettel rendelkezik akármelyik állam rendőri és katonai nyomozó-bizottsága a sokkal nagyobbarányu, sokkal szélesebb akció-körzetű nemzetközi bandával szemben.

Itt volna az ideje, hogy a biatorbágyi tömeggyilkosság felrzza az egymás ellen fejező világ lelkiismeretét, a véres valóságra: a kommunizmus veszélyére, mely lesve-lesi az egyes államok között nyíló réseket, hogy bennük, közöttük még mélyebb hasadékokat robbantasson, hogy tömegrombolásait minél szélesebb keretek között valósíthassa meg. A biatorbágyi véres valóság katasztrófa mellett rá kell eszmélni Európának, mennyire elérkezett az idő arra, hogy nemzetközi szervezet utján vegyék fel a harcot a rombolás internacionális tömeggyilkossáival szemben és félretéve minden ellentétet és elfogultságot, egységes akaratú és vasszerzettséggel, de irgalmat nem ismerő módon seperjék tisztára Európát a szovjet tömeggyilkos emberi dudájainól.

Pokolgép robban a viadukton és a mélységbe zuhan a halálvonalat

A szombat éjszakai pokolgépes merényletről az alábbiakban számol be az Aradi Közlöny budapesti tudósítója: Szombaton éjjel fél tizenkettőkor indult el Budapestre menetrend szerinti pontossággal a bécsi gyorsvonalat. Az utasok nagyrésze a késő éjszakai órákban kényelembe helyezkedett a vasuti kocsikban és a gyors mozdonya lihegve furta bele magát a szeptemberi éjszakába. Biatorbágyánál viadukot következik amelynek közepére érhetett a gyorsvonalat, amikor

fülsiketítő detonáció harsant bele az éjbe. A következő percben a hálókocsi a levegőbe emelkedik és a mélységbe zuhan, magával rántva mozdonyt, podgyáskocsit és az utána következő személyszállító vagonokat. A szerelvény többi része, miután a légték vezetéke elszakadt, automatikusan befelékezdött és megállott a viadukon. A mélységbe zuhanó hálókocsi, a podgyáskocsi és a személyszállító vagonok hallatszottak föl a gyors épségben maradt utasaihoz, akik az első percek rémületes döbbenetében nem is tudták felfogni, hogy mi történt.

Megkezdődik a mentés

Akik legelőször visszakapták lélekjelenlétüket, értesítették a legközelebbi állomás személyzetét, ahonnan táviratilag tettek jeientést Budapestre, ahol nyomban intézkedtek, hogy segélyvonalat és megfellelő katonaság menjen ki a szerencsétlenség színhelyére.

Félóra múlva már a helyszínen vannak a vasuti mentőexpedíció és a budapesti főkapitányság detektívjei, Hetényi Imre főkapitány helyettes vezetésével.

Megdöbbenő látvány, amely az edzett utasok szíveit fogadta. Lent a mélyben

öt vagon fekszik pozdorjává zúzódva. Két hálókocsi, egy második és egy harmadosztályu személykocsi, valamint a podgyáskocsi. A mentőexpedíció nyomban hozzákezd, hogy a vasuti kocsikból kiszabadítsa a sebesülteket, akik elhaló jajkiáltással adnak életjelt magukról. Nemcsak ezeket, hanem a halottakat is valósággal ki kell boncolni a darabjaira tört vagonok szétszaggatott ülései közül és a mentőmunkának háborzongató és idegbénító jelenetei következnek ezután. Az egyik holttest egy 30—40 év körüli asszonyé, akinek mindkét lába van eltörve. A lábfej szinte a levegőben lóg, a mellkasa, mintha egy óriási pö-

Huszonegyen megérkeztek az utolsó állomásra...

Simon Lajos postaaltiszt, biatorbágyi lakos, Pintér Lajos napszámos, Biatorbágy, Déák Domokos 37 éves Máv. segédaltiszt Budapest, Nemes Lajos, a gyorsvonalat fűtője, Fowis Hildegard, 40 éves angol hölgy, londoni lakos, Nagy László asztalos, Borza Ferenc Tatabánya 44 éves főjegyzője, Borza Ferencné a főjegyző neje és Borza Lilly a főjegyző 17 éves leánya. A Borza-család Ausztriába akart utazni, hogy ott töltsék el a főjegyző négyhetes szabadságát. Kanyó Sándor déliavasuti hivatalnok, Gulyás János vonatvezető, dr. Herczog-Jakubovic Ottó 36 éves budapesti ügyvéd, Morvay Lajos mozdonyvezető, Kretsmarik József Máv. segédaltiszt, Iváncsics József kalauz, Jean Leopold Renard 33 éves mérnök, a Belga Légiforgalmi Hivatal igazgatója, Mme. Jean Leopold Renard, a belga mérnök 25 éves felesége, Hermann Wallers belga mérnök, Feidl Lőrincné Báltaszék, Feidl Bálintné Báltaszék, Tóth Endre a HÉV. tisztviselője Budapest Ezenkívül egy ismeretlen nő akinek élet-

rölycsapás érte volna, be van zúzódva. Nyomban utána egy tíz év körüli kislány emelkedik ki. Agyveleje kilocscsanva, ruhája csupa vér, jobb lábfeje alaktalan hústömeg. Majd újabb két nő holttest, az egyik egy 16—17 éves karcu, fiatal leány, a másik szőke haju, pizsamás nő. Egy újabb halott: Hátgerince ugyszólván az alaktalanságig van összetörve.

Igy hoznak egymás után 21 halottat, akiknek legtöbbje harmadosztályu személykocsikból került ki. A Magyar Államvasutak mentőexpedíciójának vezetősége a következő halottakat agnoszkálta a szerencsétlenség utáni negyedórában:

korát nem sikerült megállapítani és egy körülbelül tíz éves magyar kislány.

A sebesültek névsora a következő: Simon Sándor kőműves Bia, életveszélyes belső sérüléseket szenvedett.

Rosenthal Jenő kereskedő, halmágyecsuci lakos, agyrázkódást és belső sérüléseket szenvedett, állapota súlyos.

Clemments Harry kereskedő London. Koponyaalapú törést, agyrázkódást és belső sérüléseket szenvedett. Nichtsmann Ferenc hálókocsi kalauz, bécsi lakos. Balkezén és mellén szenvedett sérüléseket. Hertley Lipót 58 éves étközökocsi-kalauz. Koponyaalapú törést, agyrázkódást és belső sérüléseket szenvedett. Ferenczy Lajos szegedi állomásfőnök. Zuzott sérüléseket szenvedett. Medveczky Aranka 25 éves leány. Clemments Harry menyasszonya, arcán és lábain szenvedett sérüléseket. Maier Jánosné báltaszéki lakos. súlyos belső sérüléseket szenvedett. Novotny Rudolfiné 35 éves amerikai asszony. jobb arcán és szemén szenvedett sérüléseket. Ruff Istvánné 25 éves báltaszéki asz-

szony, belső sérüléseket és zuzott sebeket szenvedett. Ruff Miklós 4 éves fiú és testvére: Ruff Teri 3 éves, mindketten súlyos belső sérüléseket szenvedtek, állapotuk életveszélves. Feidl Margitka, kinek anyja a halottak között szerepel, zuzott sebeket szenvedett. Kornstein Károly bécsi lakos, fején és gyomrán sérült meg. Hanke Richárd budapesti lakos arcán és lábán sérült meg. A mentési munkálatok közben sérültek meg Mattuschka Szilveszter MÁV irodai segédtszt. Rothaus Jenő párisi lakos és Serling József torbágyi napszamos.

A Máv. hivatalos jelentése a merényletről

A reggeli órákban a MÁV igazgatósága a következő hivatalos jelentést adta ki a merényletről:

A Budapestről szombaton éjjel 23 óra 30 perckor indult 10. számú wieni gyorsvonat a biatorbágyi viaduknál katasztrófa érte. Eddig még ismeretlen tettesek közvetlenül a viadukt előtt

robbanóanyagot helyeztek el, amely a vonat alatt fölrobbant.

Ennek következtében a mozdony és a szerkocsi kisiklottak és a 26 méter magas viadukról lefordultak, magukkal rántva a kalauzkocsit és öt személykocsit. Öt kocsi a vonattól elszakadva a vágányon maradt. Vasárnap délutánig a halottak száma 22, a sérülteké 14. A mentési munkálatok vasárnap éjjel után 1—2 óra között teljes erővel megindultak és az államrendőrség a csendőrséggel karöltve a nyomozást azonnal megindította. A katasztrófa a bécsi utírányt véve alapul, a bal viadukon történt. A forgalom a másik érintetlenül maradt viadukon át bonyolítatik le. A vonatszemelevzet közül a mozdonyvezető, a fiűő, a vonatvezető és az egyik jegyvizsgáló meghaltak. A romok eltakarítása 48 óra múlva várható. A súlyos merényletre való tekintettel az államvasutak igazgatósága

a vasúti vonalak fokozottabb őrzéséről a csendőrség igénybevételével hathatósan gondoskodott

és a forgalom biztonságának megővése érdekében minden lehető intézkedést megtett.

Megtalálják a pokolgép maradványait

Amíg a mentési munkálatok folytak, Hetényi Imre főkapitányhelyettes vezetésével megindították a nyomozást a merénylet elkövetési módjának megállapítására. A gyorsvonat

egyik harmadik osztályu kocsija alatt találtak meg a pokolgép maradványait.

amely nem más, mint egy egyszerű, közönséges barna utazótáska. A táskából két drót lógott ki. Az egyik a vasúti vágányra való erősítő, a másik villamos zseblámpában végződött. A zseblámpát a vágányra tették, hogy a mozdony kerekének érintésétől meggyulladás és a villamosság, mely ezáltal képződik, felrobbantsa a bőröndben elhelyezett ekrazitot, a mely körülbelül két kiló lehetett. A tettes vagy tettesek éjjel 11 óra után helyezték el a pokolgépet, mert a bécsi gyors előtt 10 óra 50 perckor haladt át a gráci személyvonat a viadukon, tehát a pokolgép megerősítése is ezután történt. Jól kioktatott és abszolút gyakorlott ember kezére vall a halálbőrönd elhelyezése. *A pontos beállítás és a felszerelés arra mutat, hogy szakképzett ember dolgozott, aki hasonló merényletekben már máskor is résztvett.* Alig állapították meg a pokolgép helyét és a merénylet végrehajtásának módját, amidőn az egyik utas a merénylet színhelyétől mintegy 40 méterre ceruzával írott, egyszerű fehér borítékot talált a következő szöveggel:

Munkások! Nincs fogatók, hát mi majd kiereszkoljuk a kapitalistákkal szemben. Minden hónapban hallani fogtok rólunk, a mi társaink mindenütt otthon vannak. Mindent a kapitalisták fizetnek meg! Ne féljétek, a benzín nem fogy el. A földiű.

A detektívek, a rendőrtisztek és Hetényi főkapitányhelyettes nyomában kihallgatták azt a fiatal vasúti tisztviselőt, aki a levelet találta. A kérdésekre a tisztviselő pontos feleletet ad, elmondja, hogy az első pillanatban senki sem gondolt merényletre, mindenki azt hitte, hogy szerencsétlenség történt. A detonációt is annak tulajdonították, hogy valamelyik pályáról vala-

hol sintörést vagy pályalazulást észlelt és ezért — amint a vasutnál szokás — ugynevezett riasztó petárdákat helyeztek el a sineken. Ezeket a petárdákat kereste és így akadt rá az egyik kábelfeillesztő kólapon a levélre, amelynek két szélére kövek voltak téve. Mivel megállapítást nyert, hogy a merénylet éjszakáján szél fujt, tehát a levelet a rendőrtisztek véleménye szerint a merénylet után helyezték el.

Közben egymásután érkeznek az autók Budapestről ahol a késő éjszakai órák dacára, villámgyorsan terjedt el a merénylet híre. A viadukt alján valóságos autótábor van és a kiérkezők remegve figyelik az utászok és a torbágyi tűzoltóság mentési munkálatait.

Ezalatt a rendőrség megállapítja, hogy a levélből teljes pontossággal lehet arra következtetni, hogy kommunista merényletről van szó, amelyet külföldi megbízottak hajtottak végre.

A pokolgépes merénylet részletei

A robbanóanyag kisebb bőröndben volt, amelyről először azt hitték, hogy ugynevezett „vikánfiber“ anyagból készült. A foszlányok később elárulták, hogy préselt papendekliből való barna koffer volt, amelyben körülbelül

2 kilogramm nitroglicerin vagy ekrazit volt.

A lakkozott barna papírmásdarabokról részcsattok és alkatrészek lógnak és egy rugóra járó sárgaréz zár. Ehhez a zárhoz sárga mérőléc, ugynevezett „collstock“ darabja volt spárgával hozzáerősítve. Ennek a collstocknak nyilván az volt a szerepe, hogy *a vonat kerekének érintésétől eltörjön és elrúgjon egy zsinórt.* A kofferhez hozzá volt erősítve két villanyzseblámpához való elem. Az ilyen elemre két fémlemez van erősítve: az egyik a plusz a másik a minuszlemez. Ha ezek között érintkezés támad, akkor ez rövidzárlatot okoz és szikra pattan ki a villanyelemből. A mozdony kereké kezdte meg a munkát: eltörte a collstockdarabot amire azonban a villanyszikra a robbanóanyaghoz ért, már a harmadik kocsi szaladt át a pokolgép fölött. A robbanás *a harmadik kocsit vetette ki nagy lendülettel a sínből és a merőlegesen a mélységbe zuhanó kocsi magával ragadta a mozdonyt, szerkocsit, paklikocsit és a mögötte haladó négy vagon.* A főkapitányságon szakértők vizsgálták meg a pokolgép roncsait és vizsgálatukat megkönnyítette az, hogy *mind a két zseblámpa-elem sértetlenül maradt.* Az egyik az „Orion“ gyár márkapapírosába volt burkolva és alján három számjegy volt: 30. 62. 35. Csakhamar megállapították, hogy a 30-as szám házijelzése a gyárnak, a 62-es pedig azt jelenti, hogy 1931-ben került forgalomba, a 35-ös pedig, hogy 1931. év 35. hetében adták ki a gyárból. Ennek az évnek a 35. hete augusztus 23-tól 29-ig terjedt.

a rendőrség pontosan meg tudja állapítani, kik azok a kereskedők, akik a megjelölt hetekben „Orion“-t, illetve „King“-zseblámpa-elemeket vásároltak

a gyárakban. Mivel lehetséges, hogy úgy az „Orion“-t, mint a „King“-elemet ugyanabban az üzletben vásárolták, talán valamelyik kereskedő emlékezni fog arra az emberre, *aki egyszerre mind a két elemből vett egyet.*

Szervezett gonosztevők munkája

A főkapitányságon egyébként Hetényi Imre főkapitányhelyettes és Schweinitzer József tanácsos vezetésével a legnagyobb körültekintéssel folyik a vizsgálat. Vasárnap összefogták mindazokat a személyeket, akik eddig kommunista-ügyekben szerepeltek s esetleg nyomra vezethetik a vizsgálatot. Mivel a merénylet módja ugyanolyan, mint a Németországban, Jugoszláviában, Romániában és Bulgáriában elkövetett vasúti merényleteknél, fölmerült az a gyanu is, hogy

külföldi terroristák dolgoztak a biatorbágyi halálhúdon.

A merényletet követő negyedórán rádió útján értesítették az összes határállomásokat, hogy fokozott éberséggel figyeljenek, nehogy átélhessék a merénylet a határt. Az utóbbi

„A levél elferditett írással van írva és írója egy nő betűit igyekezett utánozni.

A detektívek pedig a szemtanukat hallgatják ki, közöttük dr. Wieder Ernő biatorbágyi orvost, aki elmondja, hogy éjfélután néhány perccel, amidőn háza ajtajában állott, vakító villanást látott és utána rettenetes detonációt. Tájékozódni próbált és látta, hogy az Orient Expressz kivilágított kocsisora a szűk viadukton áll. Rosszat sejtett és a viadukt felé rohant ahol látni semmit sem lehetett és a vak sötétségből csak *jajgatás, sikoltás, hörgés és ordítás hallatszott.* Felriasztották a tűzoltókat, majd a közeli vasutállomásról szemet hoztak, szén-máglyákat gyújtottak és ennek világánál kísérelték meg a mentést. A biatorbágyi tűzoltóság emberfeletti munkát végzett és nekik köszönhető, hogy a sebesültek közül nem még többen haltak meg. A rendőrségi nyomozás a pokolgép összeállítására vonatkozólag is fontos adatokat állapított meg.

időben világszerte sorozatosan fordulnak elő vasúti katasztrófák, ami azt bizonyítja, hogy

nemzetközi alapon működő, szervezett gonosztevők szisztematikus működéséről van szó.

A berlin—kölni vonalon történt 1930. évi vasúti katasztrófát idén tavasszal követte a bécs—linci gyorsvonat ellen elkövetett merénylet, majd a jugoszláv területen és Jüterborgnál, valamint a brassó—bucuresti-i, továbbá a bucaresti—brailai vonalon elkövetett vasúti merényletek következtek sorra. A merényleteket csaknem kivétel nélkül ugyanazon módszer szerint hajtották végre, ami — a rendőrség véleménye szerint — ugyancsak egységes irányításra vall.

Vasárnap délután a berlini rendőrigazgatóság telefonon föl hívta a főkapitányságot és részletes tájékoztatást kért a biatorbágyi merényletről. Közülbelül hat héttel ezelőtt hasonló módon idéztek elő vasúti szerencsétlenséget Jüterborgban és a két eset között való kapcsolatot ügyében akarnak nyomozni most Berlinben. Jüterborgnál ugyancsak a sint robbantották föl, még pedig hasonló pokolgéppel, mint a biatorbágyi volt. Ott is fenyegető írást találtak a sineken, amelyben a merényletek folytatását ígéri a tettesek és kommunistáknak vallják magukat.

Két rejtélyes telefonbeszélgetés

A rendőrség budapesti nyomozása az ügyben vasárnap reggel szenzációs fordulatot hozott. Megállapították, hogy a merénylet előtti órákban két izben is külföldről, még pedig

először Koppenhágából, aztán Londonból hívták fel a Keleti pályaudvar állomásfőnökségét, ahol az után érdeklődtek, hogy a Bécs felé menő Orient-Expresssel nem történt-e valami baj.

Ezekből a telefonbeszélgetésekből is teljes bizonyossággal meg lehet állapítani, hogy a merényletet külföldi terroristák készítették elő, akik állandó figyelemmel kísérték a tervezett merénylet végrehajtását és hogy erről meggyőződést szerezzenek a legautentikusabb helyről, a vasúti állomás főnökségétől kértek felvilágosítást.

Hajnali 4 órakor érkeztek a Rókus-kórházba az első sebesültszállítványok és ettől fogva egymás után jöttek a mentőautók, amelyek részben a szerencsétlenség színhelyéről, részben a Keleti pályaudvarról szállították a kórházba a katasztrófa áldozatait.

A sebesülteket a Rókus-kórház első emeletén a 43., 44., 47. és 48. számú kórtermekben helyezték el. Az orvosokat ekkorra már alámirozták és korán reggel Borszékeny Károly professzor járta végig a kórtermeket, hogy megvizsgálja a sebesülteket. A Rókus-kórházba beszállított áldozatok közül egynek ekkor már nem volt szüksége az orvosi segítségre: Tóth Endre 33 éves vasúti tiszt, aki a Leipziger-gyári vasúti állomáson teljesített szolgálatot és két heti szabadságra akart Salzburgba utazni.

kórházbaszállítása után belehalt a katasztrófánál szenvedett súlyos sebe-

A tragikus végű fiatal tisztviselő öccse tavaly egy levante-versenyen robbanási katasztrófa áldozata lett...

Több sebesült jegyzőkönyvbe mondotta, hogy

a szerencsétlenséget követő első órában számos lopás történt: amire felocsudtak, holmijaikat már nem találták.

Novotny Rudoliné 35 éves amerikai asszony azt adta elő, hogy félóraig eszméletlenül feküdt és amire magához tért, retiküljéből, amelyben utlevele és összes okmányai érintetlenül megvoltak, százötven dollár készpénze eltűnt.

Akiket a csoda mentett meg a haláltól

A borzalmas katasztrófának vannak menekültei is, akik szinte csodával határos módon szabadultak meg a biztos haláltól. Az egyik Pálffy-Daun József gróf, aki birtokára akart utazni és menetközben elaludt. Mivel Bicskén akart kiszállni, álmából hirtelen felriadva megijedt, mert azt hitte, hogy a vonat már elhagyta az állomást.

Kinyitotta a mozgó vonat ajtaját és félig előre lépett a lépcsőn, amidőn bekövetkezett az explózió

és a gróf a nyitott kocsiajtóból nagy ivben a viadukt kezdetét képező domboldalra zuhant. Semmi baja nem történt. Ugyancsak hasonló módon szabadult meg, majdnem sértetlenül Matuska Szilveszter, akinek az volt a szerencséje, hogy a vonaton ment át ismerősöket keresni. Amidőn a robbanás bekövetkezett, az utolsó kocsiiban tartózkodott és ő is a baloldarra röpült ki.

Beszélnék a katasztrófa áldozatai

A sebesültek, akiket a Rókus-kórházba szállítottak be és akiket ki lehetett hallgatni, a következők voltak:

Hanke Richárd, a Pesti Hírlap régi levéltárosa, aki weekendre akart utazni és aki elmondotta, hogy álmából borzalmas csattanásra ébredt fel. Vakító villanás volt körülötte, a mely azonban csak egy percig tartott, majd vak sötétbe borult minden. Csupán annyit érzett, hogy az irtózatos dőrejjel zuhant lefelé a mélységbe. Elvesztette az eszméletét, majd amikor magához tért, lábát és kariját alig tudta kiszabadítani a romok közül.

Mellette is megzúdított egy sebesült, aki gyulát kért.

azonban Hanke nem merte meggyújtani, mert a félig roncs vasuti kocsit is erős gázszag töltötte meg és félt, hogy a kiömlött gáz lángrobban. A másik sebesült Kornfein Károly 50 éves bécsi kereskedő, csak a kórházban tudta meg, hogy mi történt vele. Elmondotta, hogy romániai üzleti útjáról utazott hazafelé Bécsbe és mélyen aludt, amidőn a szerencsétlenség bekövetkezett. A romok között ébredt fel és borzasztó fájdalmai közben sem tudta, hogy mi történt, mert a robbanásra csak halványan emlékezett és azt hitte, hogy álmolta azt. Amidőn kiszabadították a romok közül, egyik ujja le is szakadt. Medveczky Aranka, aki Clements Harry nevű vőlegényével együtt utazott Londonba, a következőket mondotta:

— Vőlegényemmel a folyosón állunk és beszélgettünk. A vonat magas töltésen haladt, amikor egy hirtelen fellobbanó villanás valószínűleg megvakított. Fülünket csattanást hallottam és az a furcsa érzésem volt, hogy a vonat lefelé süllyed. Azt hittem, kiestem az ablakon.

Nemzetközi nyomozás

A pokolgépes merénylet tetteseinek kézrekerítésére a hatóságok olyan széleskörű intézkedéseket fogantatosítottak, aminek eddig nem volt példa a budapesti államrendőrség történetében. Ugyszólván az összes detektív-csoportot nyomoznak, de a nyomozás kiterjed az egész budapest-biatorbágyi utvonatra és a közbeeső községekre is. Biatorbágy környékén most készül a Talbot-centrálé villanyvezeték és azt igyekeznek megállapítani, hogy közöttük vannak-e tanult electrotechnikusok. A nyomozás súlypontja mégis Budapesten van és a tömeges előállítások során olyan gyanuokorra bukkantak, amelyek kétségtelenül alátámasztják a nyomozó hatóságok ama feltevését, hogy

A reggel szürkülő óráiban a csendőrök két gyanús embert fogtak el. Az egyik kék munkás ruhájú, a másik pedig egy sáros öltözötű, akiket a merénylet után láttak, amint a vasuti töltésen Budapest felé siettek. Hamarosan megállapították, hogy a kék ruhás embert Vajdának hívják, akkord-munkavezető, a sáros embernek pedig Biró a neve. Kihallgatásuk alkalmával elmondták, hogy szombaton este elmulatták az időt Biatorbágyon, lekésték az utolsó személyvonatot és ezért gyalog indultak el Budapest felé. A mámorj mindkettőn meg lehetett állapítani. A rendőrség intézkedésére a községházán tartották őket őrzetben.

a merénylet szervezett, alaposan felkészült, robbantásokban szakértő társaság műve.

A budapesti főkapitányság állandó összeköttetésben áll Berlinnel, ahol az a nézet alakult ki, hogy az utóbbi hetekben elkövetett vasuti bombamerényletnek tettesei egy és ugyanazon szervezethez tartoznak és hogy a torbágyi merényletet ugyanazok készítették elő, mint akik a jüsterborgi és lundenburgi merényletet követték el.

A megdőbönt Európa

Koppenhágai jelentés arról számol be, hogy a „Politiken” című lap szerkesztősége telefonon érdeklődött az iránt a budapesti főkapitányságon, hogy megfelel-e a valóságnak, hogy a merénylet előtt titokzatos telefonbeszélgetés folyt le Koppenhága és a magyar államvasutak között. A dán

Statárium és halálbüntetés!

A budapesti főkapitányságnak egyébként az a meggyőződése, hogy a merényletet három ember követte el. Az egyik vigyázott és őrködött arra, hogy nem-e közeledik valaki, míg a másik kető a pokolgépet szerelte. A nyomozás adatai szerint a merénylők autón mentek ki a tett színhelyére.

Ma délelőtt jelentkezett a főkapitányságon egy soffőr, aki előadta, hogy szombaton két férfi szállította meg, autót akartak bérelni, de csak azzal a feltétellel, ha az autót soffőr nélkül kapják. Az ár fölött azonban nem tudtak megegyezni és ekkor a két idegen eltávozott. A soffőr mindkettőről pontos személyleírást adott.

Egy másik nyom, és ami kétségen kívül arra vall, hogy a merényletet nemzetközi szervezet tagjai követték el, a talált levél, amely alatt ez az aláírás szerepel, hogy: „A fordító”. A levelet elferdített írással írták és a merénylő nyilván azt akarta elhitetni a hatóságokkal, hogy a levelet nő írta.

A vizsgálóbíróságon ma egyébként kijelentették, hogy a merénylőkre egészen biztosan halálbüntetés vár.

A külföldi részvéte

Horáthy Miklós Kormányzó ma Gödöllőről Budapestre érkezett és fogadta Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt, Zsitvay Tibor igazságügyminisztert, Keresztes-Fischer belügyminisztert és Gömbös Gyula honvédelmi minisztert, akik jelentést tettek a kormányzónak a biatorbágyi merényletről.

A kormányzónál folytatott tanácskozás után Keresztes-Fischer belügyminiszter kijelentette, hogy a legszigorubb intézkedéseket fogják fogantatosítani.

— A statáriális intézkedések az ehhez hasonló ténykedésekkel szemben még mindig érvényben vannak — mondotta a belügyminiszter.

Az izgatás és agitáció megelőzésére a hatóságok megtették a szükséges óvintézkedéseket. A belügyminiszter a tanácskozás után kijelentette, hogy a kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy jutalmat tűzzön ki a biatorbágyi merénylők kézrekerítőinek.

Ujabb jelentés arról ad számot, hogy a belügyminiszterium ötvenezer pengő jutalmat tűzött ki annak, aki a biatorbágyi merénylet elkövetőit kézrekeríti.

Ma délután a főkapitányságra előállítottak egy külföldi fiatalembert, aki ellen az a gyanu, hogy részese a biatorbágyi merényletnek. A nyomozás folyamán egyébként teljes határozottsággal megállapították, hogy a pokolgépes merénylet nem dinamit, hanem ekrazit volt. A délelőtti fo-

lap a főkapitányságtól igen jó választ kapott és így azt a következtetést vonja le, hogy

a beszélgetés minden valószínűség szerint a merénylettel függ össze.

A dán posta az ügygel kapcsolatban nem nyilatkozik, azonban így is bizonyosnak tartják, hogy a titokzatos telefonáló szoros összeköttetésben állott a merénylőkkel.

A berlini hatóságok is izgatottan figyelik a biatorbágyi merénylet ügyében bevezetett nyomozás egyes fázisait. A német rendőrségnek az a feltevése, hogy a biatorbágyi merényletet is ugyanaz a nemzetközi szervezet követte el, amely a jüsterborgi merénylet tettese volt. Genat rendőrfőtanácsos állandó összeköttetésben van Budapesttel és az esti órákban fényképet kért arról a levélről, amelyet a merénylet színhelyén találtak a hatóságok.

A világsajtó különben bő részletességgel foglalkozik a biatorbágyi merénylettel. Az angol lapok kiemelik azt a tényt, hogy a biatorbágyi merénylet színhelyén talált pokolgép teljesen megegyezik azokkal a pokolgépekkel, amelyekkel az utóbbi időben Romániában, Németországban és Ausztriában merényleteket kíséreltek meg. Az angol lapok jelentései megegyeznek abban, hogy a merénylet nemzetközi kommunista szervezet műve.

A francia lapok telefontográfiai uton közvetített fényképet közölnek a merénylet színhelyéről és a szerelvény roncsairól. A német, osztrák és holland lapok mély megdöbbenéssel regisztrálják a merénylet tényét és felháborodással emlékeznek meg a kommunisták határt nem ismerő vakmerőségéről.

lyamán kihallgatták a magyar áldozatok rokonait és ennek során kiderült, hogy az utasok értéktárgyainak jórésze hiányzik.

Palier cseh követ és Bernot jugoszláv követ ma kormányaik részvétét tolmácsolták a külügyminiszteriumban, míg a magyar kormány köszönetét fejezte ki a két diplomata előtt.

Délután a csendőrök négy férfit állítottak elő a budapesti főkapitányságra, akik nem tudják igazolni, hogy hogyan kerültek a merénylet színhelyére.

A négy férfinél ugyanolyan vulkánfiber bőröndöt talált a rendőrség, mint amilyenben a robbanó anyagokat a merénylők elhelyezték.

A hatóságoknak egyébként tudomásukra jutott, hogy Párisban nemrégiben titkos kommunista agitátor-iskola nyílt meg, amelynek magyar hallgatói is voltak, akik nemrégiben Magyarországra érkeztek. A rendőrség most az agitátorok hollétének felderítése érdekében értekes nyomozást vezetett be.

Szerkesztőségünk érdeklődött a budapesti Rókus-kórházban fekvő Rosenthal Jenő állapota iránt, akinek tudvalevőleg az aradmegyei Halmágycsucs községben van kereskedése és aki egyike a merénylet súlyosan sérült áldozatainak. A Rókusból nyert felvilágosításaink szerint Rosenthal Jenő zuzott sebet szenvedett órán, míg homlokán vérömleny keletkezett, amely mindkét szemhéjára lesüllyedt és amely így a kereskedőt a látásban is gátolta. Rosenthal ezenkívül orrcsonttörést is szenvedett. Az esti órákig a halmágycsucci kereskedő nem nyerte vissza eszméletét és állapota életveszélyes. Az orvosok felépüléséhez nem fűznek reményt.

A késő éjjeli órákban érkezett jelentéseink szerint a halottak száma pontosan 21. A Rókus-kórházban ápolat sebesültek állapota javulófélben van, úgy hogy hárman a hét végéig már elhagyhatják a kórházat, míg a többiek egy-két héten belül szintén teljesen felépülnek.

A fogak csunya lerakódása

A legszebb arcot is elégtelenül. A száj kellemetlen szaga visszatartólag hat. Mindkét szépséghibát néha már egyszerű használat után megszünteti a csodásan üdítő izü Chlorodont-fogpép. Használata után a fogak gyönyörű előfántesont fényt nyernek, még az oldalukon is, különösen, ha egyben az e célra szerkeztett fogazott sörtéjü Chlorodont-fogkefét használjuk. A fogkezegek közötti, a száj rossz szagát okozó rothadó ételmaradékokat teljesen eltávolítja. Probálja először egy tubussal meg. Chlorodont-fogpép, fogkefe és szájvíz mindenütt kaphatók. Valódiak csak a kék-fehér-zöld csomagolásban „Chlorodont” felirással.

MEGNYILT

a Fehér Kereszt épületben, Strafa Eminescu (volt Deák Ferenc-ucca)

a WEISZ si COMP. temesvári r.-t. aradi kézimunka-áruháza.

Tekintse meg kirakatainkat és árainkat!!

A Heimwehrek vérbefojtott puccskisérlete Ausztriában

A Heimwehr-csapatok több osztrák várost megszálltak — Vörös uccai harcok a felkelők és a kormánycsapatok között — Pánik Bécsben — A szociálisták követelése — Számos letartóztatás

Letartóztatták Starhemberg herceget, a Heimwehrek fővezérét

Bécsből jelentik: Az elmúlt vasárnap izgalmas és sorsdöntő napja volt Ausztriának. Olyan válságos események következtek be ezen a napon, amelyek, ha a tervezett módon fejlődtek volna tovább, könnyen felboríthaták volna az európai helyzetet. A szombat-vasárnapra virradó éjszaka ugyanis a Heimwehr szervezetek puccsot kíséreltek meg, amelyet azonban a bécsi kormánynak sikerült levern.

A puccsot dr. Pfiemer, a stájerországi, felsőausztriai és salzburgi Heimwehr-szervezeteknek Starhemberg volt belügyminiszter helyébe lépett vezére intézte. Heimwehr-csoportjaival a vasárnapra virradó éjszaka megszállotta Bruck an der Mur, Kapfenberg, Feldweg, Judenburg, Schladmingen stájerországi városokat, amivel egyidejűleg a felsőausztriai Kirchdorfban és számos kisebb felsőausztriai községben a Heimwehr-csoportok ugyanezt tették. Pfiemer Judenburgból vezette az egész akciót. Innen tette közzé még az éjjel folyamán manifestumát, melyben bejelenti, hogy a kormányt átvette, a rendőrséget és köztisztviselőket esküjük alól feloldja és felszólítja a hadsereget és a rendőrséget, hogy engedelmessédjék parancsainak. Ugyanebben a kiáltványban új alkotmányt ígér és az új rendszer megszilárdulásáig kihirdeti az ostromállapotot. Reggel felé Leoben és Mürzschlag városok is a Heimwehr uralma alá kerültek, de Grácban, ahol szintén megkísérelték a puccsot, ez nem sikerült.

A vérbefojtott kísérlet

A puccskísérlet híre természetesen gyorsan eljutott Bécsbe, ahol még a hajnali órákban minisztertanács ült össze. A szövetségi kormány körtáviratban utasította az államhatóságokat hogy minden vonalon álljanak ellent a puccsistáknak és szerezék vissza a megszállott középületeket és vasuti pályaudvarokat. A délelőtti folyamán több ponton nyílt harcra került a sor a Heimwehr-csoportok és a kormánycsapatok között. A Knittenfeld melletti csatározásokban két ember életét veszítette, Kapfenbergben a Heimwehrek és a szociálisták közötti kövöldözésben egy embert megöltek és tizenegyet megsebesítettek. A veszteséglista azonban valószínűleg ennél jóval nagyobb de eddig hivatalosan még nem számoltak be róla.

A szociáldemokrata párt vezérrel: Seitz polgármester, Bauer Ottó és Danneberg a déli órákban fölkeresték Buresch kancellárt és különböző követeléseket nyújtottak át a szociáldemokrata párt nevében. A követelések a következők: a puccsot könyörtelenül le kell verni, a hazaárulókat le kell tartóztatni és a rendőrszolgálatot a tartományok hatásköréből az állam hatáskörébe kell utalni. Buresch kancellár azt válaszolta a küldöttségnek, hogy a kormány az állami végrehajtóhatalom minden eszközét igénybe vette és félnap alatt likvidálta a puccsot.

Grácban letartóztatták Reutert. Pfiemer főbkezét, Pfiemer tartózkodási helve eddig

még ismeretlen. A Linz közelében lévő Weiskirchenben ma őrizetbe vették Starhemberg herceget, a Heimwehr-mozgalom vezérét. Őrizetbevétele után a herceg salvus conductust kért a hatóságoktól. Linzben azonban ezt a kérését elutasították. Starhemberget beszállították a linzi ügyészség fogházába, ahol kihirdették előtte a letartóztatási végzést.

Letartóztatták ma Coreth földbirtokost is, aki a Heimwehr egyik vezére volt. A Heim-

Közvetlen beszélgetés Bethlen

A grófnő a reggeli gyorsal

Mária grófnővel Aradon

Aradra érkezett — Meglátogatta Arad vezetőit — Szerdán nyílik meg a székely népipari kiállítás — Nagy a nyomor Székelyországban — Csikmegyében leálltak a fűrészgyárak — Miből él a falu?

A kora reggeli gyorsal érkezett meg ma Aradra Bethlen Mária grófnő. Egy átszállásokkal megnehezített, végtelen hosszúnak tűnő éjszakai utazás után fáradtan, de azért biztos mozdulattal szállt ki a csipős hajnali levegőben az aradi állomás peronjára ahol özvegy Wittauschek Lajosné fogadta, aki Vásárhelyi Jankát helyettesítette ezuttal, a vendéglátó háziasszonyt, akinél Bethlen Mária grófnő megszállt rövid aradi tartózkodásának idejére. A grófnő özv. Wittauscheknével szállására ment, ahol délelőtt 11 óráig kipihente az utazás fáradalmait.

A délutáni folyamán alkalmá volt az Aradi Közlöny munkatársának beszélgetést folytatnia Bethlen Mária grófnővel, aki délutáni rövid pihenését befejezve, frissen, utakészen fogadta vendégszobájában. Özv. Wittauschek Lajosné társaságában éppen indulóban volt, de azért közvetlen kedvességgel mesélt erdélyi tapasztalatairól, terveiről, nemes céljáról.

— Maguk városiak nem is tudják elképzeini, hogy milyen kétségbeesítő a falusiak helyzete — mondja bevezetőül.

— Nagyon sok nyomort, nincstelenséget láttam, mialatt keresztül-kasul jártam Erdélyt... Tudja-e milyen messze van Arapat meg Csikmenasság Kolozsvártól? Egy darab élet az, amit ezen a „tanulmány”-utamon tapasztaltam... A falu népe szinte az ár ellen küzd, amely tovasodorja őket... Ezt akarjuk megakadályozni azzal, hogy talpra állítjuk az erdélyi népipart hogy kenyeret adjunk a parasztok kezébe, ha csak egy kis darab kenyeret is, de annyit, hogy megélhessenek. A buza ára métermázsánként 200 lej. Ennyit kap a székely parasztasszony a legkisebb kalotaszegi varrottasért. Hát nem sokkal könnyebben keresi meg, mint a férje, aki turja a földet, vet akkor is, amikor semmi reménye sincs arra, hogy el is adhatja, mennyi verejtékes munka, vetőmag, szerszám kell hozzá. És azután két-száz lej kap érte, ha el tudja adni — métermázsánként.

— Csikmegyében leálltak az összes fűrészgyárak, nincsen munka, nem kell a munkás, hát mihez kezdjen a szegény nép? Udvarhelyen már csak hirtől ismerik a borvizes székelyt, meg a deszkákkal faluról-falura házaló atyafit... Hiába vetnek, még csak a rozs sem terem meg arrafelé... Valamit csak kell csinálni, hát hozzáfogtak fába faragni, agyagba gyurni, bőrből égetni, az asszony nép pedig szőni, varrni, hímézni... Így keresik meg a kenyerüket. Ebben a nehéz megélhetésükben szeretnénk segíteni őket s megmutatni, hogy ho-

wehr-puccs rugói egyelőre még homályban vannak. A Heimwehr tagjai a puccsot úgy tüntetik fel, hogy az a szociáldemokratákkal folytatott torzalkodások következménye volt. A Heimwehr felhívása azonban határozottan elmentmond ennek, amennyiben ebben nyíltan hatalomrajutásukról beszélnek.

Ma számos házkutatást tartottak a hatóságok és országszerte nagy fegyverrakományokat foglaltak le. A szociáldemokraták ma röpiratokat terjesztettek, amelyekben élesen támadják a tartományi főnököt és a csendőrséget, amely nem tudta a puccsok elejét venni. A röpiratban a kormánytól erélyes fellépést kérnek a szociáldemokraták.

A Heimwehr-puccsnak eddig három halott és számos sebesült áldozata van. A letartóztatottak száma ma ezeröttszázra emelkedett. Azok között, akiket ma tartóztattak le, van egy Czernin gróf és egy Lindeck báró is. Buresch szövetségi kancellár ma reggel Genfibe repült,

gyan dolgoznak, mit állítanak elő két kezük munkájával...

— Először Kolozsváron állítottam ki mindazt, amit összegyűjtöttem. A legnagyobb érdeklődést, őszinte kedvességet tapasztaltam a közönség részéről Kolozsváron és azóta is, mindenütt Erdélyben, ahol csak megérkeztem vándorkiállításommal. Budapesten a mintavásáron volt egy kis pavillonunk. Érdekes tapasztalatom volt az, hogy sokan nem akarták hinni, hogy tisztán altruista érzelmek vezetnek engem a kiállítás megrendezésében. Jöttek idegenek, angolok, amerikaiak és mondogatták: „Jó üzletet csinált ez a Bethlen grófnő! Milyen sikere van a portékáinak Ugy viszik, mint a cukrot!” Én bizony büszke voltam ezekre a megjegyzésekre, hiszen minden kereskedőnek becsületére vált volna ez az „üzlet”!

— Voltak azután, akik azt jegyezték meg, hogy ilyen kicsi pavillonba ennyi mindent összeszűfoltunk. Erre egyik kedves segítőtársam, egy református papné nagyon ötletesen válaszolt: „Ez a bolt olyan, mint Erdély: kicsiny, de nagy kincs lakozik benne!”

— Jöjjön el, látogasson meg holnap — mondotta bucsuzás közben —, akkor majd mesélek Varga Áron uramról, meg az ő égetett medvéiről! Sokat tudnak azok is mesélni az erdélyi népművészet, háziipar fejlődéséről s a hiven megőrzött ezredéves hagyományok betartásáról, mely anyáról lányra, apáról fiura szállt és még ma is él a dolgozó nép lelkében. (—yi.)

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán szállóban

Berlini-tér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift, központ. fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 4.50 P. Penzió 8 P-től

Egy ágy nál 10, két ágy nál 20% engedmény e lap olvasóinak.

Elárusító-segédet keres

M. NEUMANN-cég, Bucuresti,

Calea Victoriei No. 26.

Perfect legyen a konfekció bransban és a kirakatredezésben. — Ajánlatokat a fenti címre kérünk. 198

Ahol térdig gázolnak a pénzben

Hullámfúj a járdán — Dalszerzés strófánként ötven frankért — Az ugató ember — A közlekedési rendőr is keres — A sofförök nyelv-mestere

Franciaország lepipálta Amerikát. A lehetőségek hazája ma már nem Amerika, hanem Franciaország. Franciaországban nincs munkanélküli. Franciaországban mindenki keres. Franciaországban mindenki jól él. Franciaország gömbölyűre hizott és valósággal fuldoklik már a saját zsirjában. Hogy mással ne kezdjük, elég ha közöljük, hogy a rendőrség kimutatása szerint harminőtezer festő, nyolcvanezer író, kétezer vegyész és ezer filozófus él Párisban. Szinte természetes, hogy ezek keresik a legtöbbet. De ha történetesen nem is tartozna valaki a szellemiség társadalmához, ha semmihez sem értene, akkor is megkereshetné a létminimumot. Például elmenne hullámfújónak. Ez abból áll, hogy a nyílt uccán, kávéházak előtt vitorlášhajókat és gőzösöket árúinak gyermekek számára. A hajók egy teknőben vannak és innen azzal is lehet pénzt keresni, ha valaki fújja a vizet a teknőben, hogy a hajók himbálódzanak.

Fiatal titánok az uccán boldog-boldogtalant megszólítanak és felkínálják legújabb szerzeményüket. Az egyik a szöveget, a másik a muzsikát. És az új „slágernek” strófánként ötven frank az ára. Akinek nem tetszik a szöveg, vagy a muzsika, azt ott nyomban tetszésének megfelelően kijavítják a szerzők. Számosan abból énekel, hogy — ugatnak. Egy ilyen ugatóember sorra látogatja a nagy bérházakat, megáll minden emeleten és ugatásba kezd. Ha valamelyik lakásból egy igazi kutya „válaszol”, felírja a lakás számát és másnap utánanéző az adóhivatalban, hogy be van-e jelente a kutya? Ha nincs, akkor a büntetéspénz harmadát ő kapja jutalomképpen.

És keres a forgalmi rendőr is. Nyugodt lelkiismerettel teszi, hiszen nem az egyetlen, aki hivatali állását magánkeresetre használja fel. Ahol a forgalmas uccák összefutnak s az autók hosszú sorban várakoznak, amíg keresztül mehetnek a téren, ott áll fehér botjával a közlekedési rendőr. Átlag minden negyedórán megállít egy végtelen autósort. Odamegy az első vagy a további kocsi valamelyikéhez és oda szól az urvezetőnek:

— Uram, ön rettenetesen rossz olajat használ. Érzem a szagán. Higgye el nekem, ez az olaj olcsó, de nem ér semmit, mert tönkreteszi a gépet és büzösé a levegőt. Adok önnek egy címet, jegyezze fel magának, hivatkozzék reám s a legjobb olajat fogja kapni tíz százalék engedménnyel...

Aztán még egy igen érdekes foglalkozási ág. Már nem maga a foglalkozás érdekes, hanem a mód, ahogy azt végrehajtja. Például látsz egy elszuhanó autót. A sofför mellett egy fiatal hölgy ül, aki élénk eszmecserét folytat a sofförrel. Persze, első gondolatod, hogy ezek szerelemről suttognak. Pedig ez élénk tévedés. Mert ha tovább figyelsz az autó után, látod, hogy a kocsit megáll, a fiatal hölgy kiszáll, kezetszorít a sofförrel és egy „öngéd feibiccentéssel megköszöni azt az ötfrankos bankjegyet, amit — a sofför nyugitott át neki. És ha nagyon kíváncsi vagy, odamehetsz a sofförhöz és megkérdezheted tőle, hogy miért adott pénzt a hölgynek. És a sofför ezt válaszolja:

— Ez a hölgy az angol tanárnőm volt. Minthogy nincs időm arra, hogy én keressem fel őt, ő jön el órát adni a taxiba.

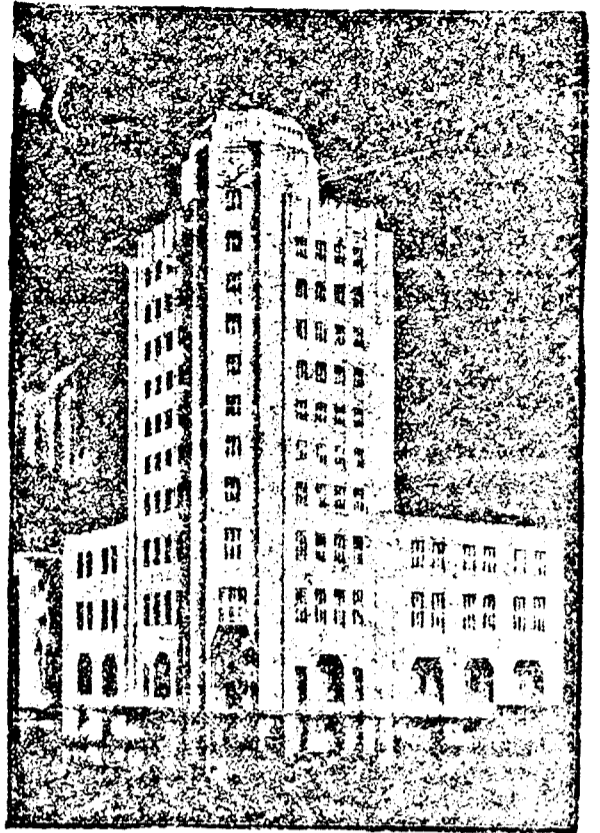
Ezek volnának azok a kereseti lehetőségek, amelyeket hirtelenében feljegyezhet a kíváncsi idegen. De mindez csak alig ha egyszázalékát teszi ki azoknak a fantasztikus lehetőségeknek, amelyek mind kereseti forrást, pénzt nyújtanak. Franciaországban és így Párisban mindenki keres, aki akar, még akkor is, ha nem tud, de talán még akkor is, ha nem akar. Anyagi a pénz, hogy valósággal erőszakkal hozzáragad az emberhez... De kár folytatni, mert csak nagyon elszomorodik az ember, aki nem Franciaországban él.

Aradi

MINDEN az Aradi Közlönyben!

A bukaresti új telefonpalota, amelynek építését már megkezdték

Ez az első pontja annak a gazdag programnak, amelyet a Societatea Anonimă Română de Telefoane Bukarest és az egész ország számára felállított.

AZ építési engedélyt az új telefonközpont számára, amely 10 emelet magas lesz és irodák számára 6500 négyzetméter terjedelmű, megadták. A munkálatok azonnal megkezdődnek. Az egész épület kizárólag a Társaság szervei számára készül.

Az új központ — teljesen automatarendszerű — 3 emeletet foglal el. A többi helyiség a Társaság különböző osztályait foglalja magában.

Ez a telefonközpont 40.000 számhoz szükséges technikai felszereléssel épül.

Az új palota építésével egyidejűleg haladnak előre az egész vá-

rosban a külső munkák is. Ha az épület és a külső munkák készen lesznek, bárki, a város bármely pontján kaphat telefont.

Ezen palota építése az első és legfontosabb lépés annak a gazdag építési programnak a megvalósításában, amelyet Bukarest és az ország számára kidolgoztunk. A palota szépsége és modern felszerelése tökéletes bizonyítéka a Societatea Anonimă Română de Telefoane azon őszinte törekvésének, hogy az országot a lehető legjobb telefonszolgálattal a lehető leggazdaságosabb feltételek mellett lássa el.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

STR. BURSEI, 5 — BUKAREST

A bukaresti nemzetközi aero-radio-villamossági kiállításon látogassa meg a Societatea Anonimă Română de Telefoane pavillonját.

A király bizalma Iorga iránt

II. Károly király feltűnéstkelő távirata, amely megcáfolja a kormányválságról elterjedt híreket — Válasz a Liga Cultural üdvözlő táviratára

Bucurestiből jelentik: A Liga Culturala focsani-i tagozata ma kongresszust tartott, ahonnan hódoló táviratot küldöttek a királynak. Az uralkodó választávirata ma érkezett vissza, mely belpolitikai szempontból nagyjelentőségű szavakat tartalmaz. A király válasza így hangzik:

„Köszönettel veszem a Liga Culturala Kongresszusának hódolatát, melyet Személyem iránt kifejez és meg kell köszönnöm a kulturális tevékenységet azoknak és főként annak a férfúnak, aki a Liga Culturala élén áll. Remélem, hogy ennek a férfúnak sikerülni fog a reábizott feladatokat nemcsak ezen a téren, hanem az államigazgatás és kormányzás fontos ágaiban is munkatársai segítségével végrehajtani, hogy királyi Megelégedésemet továbbra is kiérdemelhesse. Carol”.

A fővárosi lapok élénken kommentálják a királynak ezt a választáviratát, miután tulajalevőleg a Liga Culturala elnöke Iorga és ez a királyi sürgöny élénk és hangsúlyozott kivívánitása az uralkodó bizalmának,

Iorga miniszterelnök egyébként ma rádióban beszédet mondott, ahol többek között a következőket jelentette ki:

— Az iskolaigazgatók támadnak engem és a fávózasomat követelik, de én kijelenthetem, hogy tovább maradok én miniszterelnök, semmint ők iskolaigazgatók.

Az aradi mozik mai műsora

5, 7 és 9 órákor

CENTRAL MOZGÓ. Premier: A SZŐKE CSALOGÁNY. Operett-vigiáték. Zenéjét szerzeite: Willi Kollo. A főszerepekben: Else Elster, Harry Halm.

5, negyed 8 és fél 10 órákor

SELECT MOZGÓ: TARAKANOWA. Hatalmas történelmi dráma II. Katalin orosz cárnő idejéből. Főszereplők: Edith Jehanne, Olaf Fiord, Rudolf Klein-Rogge.

H I R E K

„Pallenberg lábba tiporta a szerző jogait“

mondotta Max Brod, aki perli a híres színészt.

Prágából jelentik: A bécsi Volkstheater Prágai vendégszereplése alkalmából, amely alkalommal Haseknek a Svejik c. darabja került színre Pallenberggel a főszerepben. Max Brod, a hírneves regényíró a következő nyilatkozatot jelentette meg a lapokban:

— Pallenberg nem tartja magát a megálapodásokhoz. A Svejiket nem az eredeti szövegében játssza, sokszor olyan mondatokat fűz bele, amelyek művészileg nem állják meg helyüket s amelyeket én kifejezetten ellentétben állónak tartok Svejik alakjával. A szerenlő művészekkel és a színházi alkalmazottakkal kötelező szolidaritásból megengedtem a darab előadását, azonban tiltakozásom jeléül nyilvánosan kijelentem, hogy egy színész nem tiporhatja lábba a szerző jogait s ezért a prágai előadások jövedelméből nekem járó tantiemeket nem fogadom el, hanem átengedem a munkanélküliek segélyezésének céljára. Egyébként az ügy technikai rendezését ügyvédemre bízom.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Hűvös, nedves idő várható éjjeli igrakkal.

— **Habsburg Antal és Ileana Bécsben.** Brassó-ból jelentik: Habsburg Antal főherceg feleségének, Ileana román királyi hercegnőnek társaságában ma visszarepült Bécsbe.

— **Argetoianu expozéja.** Bucurestiből jelentik: Argetoianu a jövő hét elején gazdasági expozét mond a sajtó képviselői előtt. A kormány gazdasági bizottsága különben a jövő héten szintén ülést tart az általános helyzet megvitatására.

Olcsóbb lett a fotócék!

Rövid kivonat az árjegyzékből:

9/12 filmpack — Lei 150
10/15 ateller lencze Lei 80 — 100
 stb. ezen arányban. Kizárólag elsőrangú gyártmányok. — Bővebb ismeret az árjegyzék ingyen.

BLOCH H. fotóház
 Arad.

— **Hamis dollárok Csernovitzban.** Csernovitzból jelentik: Bukovina Campolung nevű városában hamis 100 és 10 dollárosokat találtak. A nyomozás a hamis hankjegyek terjesztőinek kézrekerítésére megindult.

— **Összevülnek a politikusok Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Iuniar volt igazságügyminiszter ma visszaérkezett Bucurestibe. Goga Octavian, a néppárt egyik vezére ma Csucsára érkezett külföldi tartózkodási helyéről és pénteken Bucurestiben lesz. Averescu marsall most Turnu-severinben van, azonban a hét végére szintén Bucurestiben lesz, hogy elnököhessen a néppárt végrehajtó-bizottságának ülésén.

Női divatfelöltők legolcsóbban
PLESZ központi ruhaár-
házában kaphatók
 Iránvára: Lei 650, 750, 850.

— **Ezerkétszáz ember pusztult el Bellise-ben.** Newyorkból jelentik: Egyik legutóbbi lapszá-munkban beszámoltunk arról, hogy a Miami mellett fekvő Bellise városban borzalmas orkán pusztított, amely szinte percek alatt romba döntötte a virágzó várost. Ujabb jelenések szerint a belisei forgószél áldozatainak száma 1200-ra emelkedett. A Jezsuita-kolostor úgy omlott össze, mint egy kártyavár és még mindig számos halott van a romok alatt. A hatóságok meg akarják előzni azt, hogy a járvány terjedjen és ezért felgyújtják a romokat. Így tehát nem lehet majd megállapítani a halottak pontos számát.

— **Utazási kedvezmény a bucuresti-i rádiókiállításra.** Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i rádiókiállításra szóló 50 százalékos CFR vasuti kedvezményes utazási lehetőséget szeptember 29-ig meghosszabbították.

A kormány elhatározta a mezőgazdasági

adósságok konvertálását

Fontos minisztertanács Sinaiban — Nyilatkozat a megoldási módokról — Terv egy Szanálási Pénztár felállításáról —

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt Sinaiban a kormány minisztertanácsot tartott. A minisztertanácson Iorga elnökolt és azon Pop Valér erdélyi miniszter megtette jelentését erdélyi utjáról. A miniszter kifejtette, hogy Erdély egyik legsúlyosabb problémáját a mezőgazdasági adósságok kérdése képezi. Pop Valér a kérdés megoldására a mezőgazdaságok konvertálását ajánlotta és ezt elvben a minisztertanács el is fogadta.

A kormány ennek az elhatározása rendkívül nagy jelentőséggel bír, annál is inkább, mivel a mezőgazdasági adósságok konvertálását egy liberális, mint a nemzeti-parasztpárt már régen sürgette. Elvben tehát a kormány elfogadta Pop Valér erdélyi miniszter prozódóját és most már csak az a kérdés, hogy hogyan kívánják azt végrehajtani. Természetes, hogy mindegyik politikai pártnak meg van erre vonatkozólag a maga terve, amelyek közül azonban eddig egyik sem és így a kormány sem került nyilvánosságra.

A megoldási módokról vonatkozólag

— **Az aradi hadkiegészítő parancsnokság hivatalosan közli:** A hadügyminisztérium 20592—1931. számú rendeletének értelmében az aradi hadkiegészítő parancsnokság az érdekeltek tudomására hozza, hogy azok, akik 1881-től (1903-as korosztály) 1900-ig (1922-es korosztály) terjedő időszakban születtek és akiknek katonai helyzete mindedig rendezetlen, ez év december 31-éig jelentkezhetnek a hadkiegészítő parancsnokságnál katonai ügyük rendezése végett. A minisztérium rendeletének értelmében ez az utolsó határidő a jelentkezésre. Azokat, akik nem jelentkeznek eddig az időpontig és akiknek 1932 január elseje után katonai ügyük még mindig rendezetlen, besorozzák és három éves szolgálattételre hívják be. A jelentkezés alkalmával magukkal kell vinniük születési bizonyítványukat, állampolgársági igazolványukat, vagy pedig ennek hiányában egy bizonyítványt arról, hogy nem mondtak le a román állampolgárságról.

Legújabb női kabátjelme

I. SCHUTZ-nál.

— **Gandhi előadása a rádióban.** Londonból jelentik: Gandhi, aki szombaton este Londonba érkezett, egy előkelő szállodában találkozott Macdonalddal, akivel hosszasan elbeszélgetett. Gandhi biztosította Macdonaldot, hogy őszintén óhajtja a Kerekasztal-konferencia sikerét. A Mahatma egyébként tegnap délután rádióelőadást tartott szállodai szobájából az amerikai rádióadóállomások számára, amelyben felszólította az amerikaiakat, hogy siessenek egy szabadságáért küzdő nemzet segítségére.

— **Aradi szerző dalai a budapesti rádióban.** A budapesti rádió előadó művésze, Vig Miklós, műsorában két magyar hallgató is szerepel, amely különös érdeklődésre tarthat számot, mivel szerzője mindkét dalt aradi. Komlós Elemér, az ismert nevű zeneszerző szerzeményei, melyeket Vig Andor verseire komponált. Egyik munkájával: „Ki tudná azt megmondani“, az aradi Magyar Párt népdal pályázatán pályadijat nyert. Másik dalát: „Tudod-e, hogy minden virág“ címmel a kiváló rádióénekesnek, Vig Miklósnak írta. Mindkét dal a budapesti Rózsavölgyi kiadásában jelent meg.

— **Útrich Géza festőművész egyházművészei képképzését a Minorita-kulturház nagytermében a káth. társadalom nagy érdeklődéssel látogattja.** Nyitva 9—1-ig, 3—5-ig.

— **Fiu az apa ellen.** Dodeán Lázár páji gazdálkodó ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségen fia, Dodeán Dimitrie ellen, aki őt ma reggel sétábotijával többször fejbevágta. Dodeán Lázár súlyos sérülésekkel beszállították az aradi kórházba, fia ellen pedig a rendőrség megindította az eljárást.

rendkívül érdekes nyilatkozatot adott Ormulu, a Banca Nationala volt kormányzója, az ország egyik legnevesebb közgazdászja és a liberális párt egyik vezető egyénisége.

— Természetes, hogy a kérdést többféleképpen lehetne megoldani. Egyik legkézenfekvőbb megoldás azonban egy ugynevezett Szanálási Pénztár felállítása, amelyben az állam venné át a hitelezők szerepét, amennyiben kifizetné ezeknek követeléseiket, míg a mezőgazdák meghatározott idő alatt tartozásukat a Szanálási Pénztárnak fizetnék ki. Ezt természetesen csak úgy lehetne megvalósítani, ha az állam erre a célra külföldi kölcsönt kapna. Egy másik lehetőség az, hogy a kormány készpénz helyett állami kötvényeket adjon a hitelezőknek és így saját maga vállaljon garanciát a mezőgazdasági adósságokért.

Közgazdasági körökben felfokozott érdeklődéssel tekintenek a kormány közeli intézkedései elé, amelyekkel ez a régen égető és egyre aktuálisabbá váló problémát kívánja megoldani.

Három halott

a párisi autóversenyen

Beleroht a tömegbe a versenygép.

Párisból jelentik: Vasárnap tartották meg a Pont-Marqua-ban rendezett autóversenyeket, amelyeken súlyos szerencsétlenségek történtek.

Az első súlyos baleset a verseny közepétáján történt, amikor Cornil versenyző kocsjával beleroht egy másik versenyzőnek, Brissonnak gépébe. Brisson autója pozdoriájv tört s rendkívül súlyos sérülésekkel húzták ki a kocsiját alól a versenyzőt akit azután kórházba szállították. Brisson állapota olyan súlyos, hogy az orvosok lemondtak életéről.

A verseny végén újabb súlyos szerencsétlenség következett be. Amikor az utolsó kört lefutották, az egyik gép beleroht a közönség soraiba ahol egész sereg embert legázolt. A versenyautó alól egymásután húzták ki a súlyos sebesülteket. Három halottja és tizenhárom súlyos sérültje volt ennek a katasztrófának.

— **Orvosi hír.** Dr. Téthy Pál tanulmányútiáról visszatérve, orvosi működését Calea Saguna (Varjassy Lajos-u.) 65. szám alatt, a gyógyszer-tárral szemben megkezdte.

— **Zsidó katonák bevonulása.** A 13. huszárezrednél szeptember 21-én, hétfőn bevonulni kötelez zsidó ifjakat, az ezredparancsnokságtól nyert személyes felhatalmazás alapján, a főbbi hivatal értesíti, hogy a Jom-Kippurra való tekintettel, csak 22-én, kedden tartoznak jelentkezni, még pedig az aradiak reggel, a távolabb lakók legkésőbb déli 12 óráig. Vágvölgyi Lajos dr., főbbi.

— **Vasárnapra virradó éjjel vakmerő betörők garázdálkodtak az aradmegyeyel Alcsill községben.** A betörők enyves szákokkal benyomták a postahivatal udvar felőli ablakát, behatoltak a hivatalos helyiségbe és onnan a postahivatal kézikasszáját, amelyben 11.000 lej készpénz volt és az aznap érkezett csomagokat elvitték. A betörés éjjel három óra körül történt, amikor az éjjeli őr a falu mások részén tartózkodott. Érdekes, hogy a postamester-nő a másik szobában aludt és semmi zajt nem hallott. A betörést így csak reggel vették észre és azonnal értesítették a csendőrséget, mely azonnal széles körű nyomozást indított a vakmerő betörők kézrekerítésére.

— **Kéménytűz az aradi színházépületben.** Vasárnap éjjel egy órakor a színház épülete előtt szolgálatot teljesítő rendőr észrevette, hogy az egyik kéményből tűzszikrák repülnek ki. Értessítette a tűzoltóságot, amely csakhamar kivonult és eloltotta a kéménytűzet, még mielőtt komoly veszedelem keletkezett volna.

— Meghalt a „vörös Hohenzollern“. Berlinből jelentik: Frigyes Lipót porosz főherceg ma hatvanhat éves korában meghalt. A főherceg másodfokon unokatestvére volt II. Vilmos excsászárnak és arról volt híres, hogy a kommunista izgatások idején berlini palotájára vörös zászlót tüzetett ki. Akkor nevezték el a „vörös Hohenzollern“-nek.

— Széngázzal megmérgezte magát egy aradi asszony. Tegnap délelőtt telefonon értesítették a mentőket, hogy a gróf Leiningen-ucca 16. számú házában Cornea Cecilia magánzónó széngázzal megmérgezte magát. A mentők nyomában a helyszínre érkeztek és az öngyilkos nőt az aradi kórházba szállították. A kórházban Cornea Ceciliát mesterséges lélegzéssel eszméletre térítették, de néhány perc múlva, mielőtt még kihallgathatnák volna, ismét elveszítette eszméletét és néhány órai haláltusa után meghalt. Az öngyilkos Cornea Cecilia bucsulevelet nem hagyott hátra s így tettének oka ismeretlen.

OLVASÓN?

KERPEL-nél 40 lejes havli díjért az összes újdonságokat olvashatja!!!

— Seidner Dezső holttestét kedden délelőtt hozzák Aradra. A tragikusan elhunyt Seidner Dezső fakereskedő holttestét kedden délelőtt hozzák Aradra. A holttest autón érkezik. A tragikusan elhunyt fakereskedő családtagjai tegnap este érkeztek haza Budapestről. A temetés szerdán délelőtt 11 órakor lesz az izraelita temető halottasházából

Az elegáns világba

Gladys a legjobb márka
Ha Gladys cipőkrémet használja
Cipője a kritikát kiállja.

— Agyonlőtt egy leányt az unokafivére. Vasárnap éjszaka jelentették a budapesti rendőrségnek, hogy a Cobor-ucca 17. számú házában gyilkosság történt: Sári Mária 27 éves leány Mannlicher-fegyverrel agyonlőtte az unokafivére. A leányt egy golyó érte és azonnal megölte. Késő éjszaka rendőri bizottság ment a Cobor-uccába, hogy tisztázza gyilkosság részleteit. A jelentés szerint a gyilkosságot Német Lajos 47 éves férfi követte el, aki az Elektromos Művek alkalmazottja és már régebben udvarolt unokahúgának. Németet a házbeli lakók elfogták és rendőrnek adták át. A rendőri bizottság megkezdte kihallgatását.

— Meghülésnél, náthaláznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József“ keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a Ferenc József viz hatása gyors, kellemes és megbízható. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Betörés egy aradi gyárba. Az aradi Texagvárba hétfőn éjjel ismeretlen tettesek betörték és onnan körülbelül 50.000 lej értékű csipkét elvitték. A betörést a gyártulajdonosok csak hétfőn éjjel vették észre és nyomban értesítették a rendőrséget. A rendőrség megejtette a vizsgálatot és megállapította, hogy a betörők az udvar felőli oldalon levő ajtót álkulccsal kinyitották és úgy hatoltak be a raktárba. A betörők egyébként teljesen zavartalanul dolgozhattak, mert a gyártelepen nincs éjjeliőr. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Hirdetmény. Az aradi Cercul de Recrutare közhírre teszi, hogy mindazon tartalékos tisztiek és tartalékalományban levő legénységbeliek, akik a szeptember havi gyakorlatra behívót kaptak, ne jelentkezzenek a behívásra, mivel azt későbbi időpontra hivatalosan elhalasztották. Kivételt képeznek ezen rendelkezés alól a „Calaraş cu Schimbul“ 1928-as kontingensű ezredbeliek, kiknek a kézzel kapott parancsokhoz kell magukat tartaniok. Az aradi Cercul de Recrutare parancsnoka.

Sulyos szerencsétlenség érte Sándor József volt magyar belügyminiszter nővérét

Báró Szentkereszthy né lezuhant egy kilátó erkélyéről és sulyosan megsérült

Kolozsvárról jelentik: Megrendítő bal eset érte báró Szentkereszthy Zsigmondnét, született Sándor Erzsit, aki Sándor József volt magyar belügyminiszter nővére és a nagyváradi itélőtábla volt elnökének felesége. Az idős főúri asszony tegnap esti sétáját végezte. A kolozsvári botanikus kert utjain sétált egy ideig, majd felment a viztorony két emelet magasságban levő ki-

látójára. A lépcső ugylátszik nagyon kimerítette az idős uriaszony szívét, mert amint felért a kilátóra, szédülés fogta el. Megkapaszkodott a korlátban, azonban ekkor hirtelen megcsuszott és leest a kilátóról. Életveszélyes sérülésekkel szállították a szanatóriumba. Az egész városban általános részvétet keltett Szentkereszthy báróné balesete.

Aradiak a biatorbágyi katasztrófa színhelyén

Egy aradi fogtechnikus és egy kalapszalontulajdonosó keresztülutazott a halálvonat roncsai fölött — Borzalmas részletek a mentőmunkálatokról

Halott- és sebesültszállítás a fáklyák kísérteties fényében

A biatorbágyi szörnyű katasztrófa után két órával futott keresztül a pokolgéses mérénylet színhelye fölött a Bécsből Budapestre induló gyorsvonat, amelynek utasai az ablakon figyelhették a borzalmas események részleteit. A vonaton aradiak is voltak. Jakobi Gyula fogtechnikus és Krammer Rózi kalapszalontulajdonos. Minketten ma érkeztek Aradra és az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt velük beszélgetést folytatni. Jakobi Gyula fogtechnikus elmondotta, hogy a pokolgéses mérénylet híre Győrben érte őket. Eleinte azt hitték, hogy egy kisebbfajta vasuti szerencsétlenségről van szó, de a vonat minél közelebb ért a szerencsétlenség színhelyéhez, annál rémesebb hírek érkeztek és a Biatorbágy előtti álmódon már valóságos pánikszerű izgalom fogta el a vonat utasait. A rémhírek a halottak és sebesültek százairól szóltak és az utasok között különösen a nők sirógörcsöket kaptak és többen közülük elájultak.

— Biatorbágy előtt az ablakon kinézve, a sötét éjszakában már látni lehetett az autók reflektoraival megvilágított embertömeget, — mondotta Jakobi, — amely a viadukt alatt nyüzsgött a romok között.

— A viadukt közelébe értünk, a vonat meglapátolta menetét, szinte csigalassúsággal csuszott át a hatalmas alkotmányon Lent a reflektorok fényében autók százait lehetett látni és még a vonat dübörgésének hangjain keresztül is hallani lehetett a sebesültek feltörő jajkiáltásait, a haldokló hörgését és ezekbe a háborzongató hangokba belevegyültek a mentők vezetőinek parancsszavai. A hatóságok vezetői a viadukt alatt izzé-norrá zuzódott kocsik körül köré-kördönt vontak, hogy az összesereglett tömeg ne tartóztassa fel a mentési munkálatokat. Kisértetiesen hatott az éjszakában lobogó fáklyák fényében tovahaladó kis csoportok lassu menete, amint egy-egy sulyos sebesülte vittek.

— A mi vonatunkról, — mondotta aradi

— Razzia Aradon. Az aradi rendőrség szombatról vasárnapra virradó éjjel nagyszabású razzia tartott a város területén elszaporodott koldusok és csavargók ellen. A razzia során 17 egyént állítottak elő, akiket az irataik komplektálása után átadják a kihágási bíróságnak. Előállították: Bulcea János, Vardea György, Ciobris László, Noja György, Szabó Pál, Illica Constantin, Simion György, Marin Sándor, Nagy Gyula, Klumf Lajos, Asztalos János, Kovács Lajos, Popa Floare, Kolompár Erzsit és Birszki Hugót.

— A kankó terjedését nem volna olyan nehéz megakadályozni, ha minden fertőzött már a megbetegedés első jeleinél elég lelkiismeretes lenne ahhoz, hogy tartózkodjék és Pageol-t használja. Az öregkori, rettegett prostata-tulengésnél is segít a Pageol. Ezt a félelmetes következményt megelőzendő, mindenki, aki túl van a 40-ik éven, ne mulasszon el egy teljes Pageol-kurát. A gonokokkusz, staficokkusz, stiptokokkusz és a Koch-féle baillusok által előidézett fertőzéseket gyorsan, kényelmes és diszkrét módon megszünteti.

informátorunk. — több vállalkozó szellemű ember próbált leszállani, hogy körülnézzen a megrendítő szerencsétlenség színhelyén. A csendőrkordon parancsnoka azonban ezeket a kalandos természetű, jórészt külföldi urakat, meggátolta a leszállásban. „Sajnos, uraim, nem engedhetem meg, hogy kiszálljanak! Itt nem látványosság történt, hanem tragédia!”

— Általában az volt az impresszióm, hogy még azokban az órákban is, amikor a mi vonatunk áthaladt a tömeggyilkosság feledhetetlen borzalmakkal teljes helyszíne felett, a hatóságok vezetői és a mentési munkálatok irányítói még tulajdonképpen maguk sem voltak urai a helyzetnek. Sehol senkitől egy megbízható, komoly választ nem lehetett kapni feltett kérdéseinkre. Így a katasztrófa borzalmas méreteiről ekkor még tulajdonképpen csak a sulyosan sebesültek kinteljes ordításaiból következtethettünk. A pályatest két oldalán, sokan a kötélkordonon belül is, a halálvonaton utazott emberek közben ideérkezett hozzátartozói: apák, anyák, férfiak szaladgáltak ide-oda és hajukat tépve öriöngve kiáltották eltűnt kedveseik és hozzátartozóik neveit. Vonatunk ezután lassan haladt tovább a viadukon és a szörnyű vizlő is egyre jobban elmosódott. Érdekes és furcsa látvány volt, amikor Budapesten a Keleti pályaudvarra megérkeztünk, milyen rohanás keltetkezett.

— A vonat utasait valóságos megrohanták az érdeklődő pestiek, akik újabb részleteket óhajtottak tőlünk megtudni, hiszen a szerencsétlenség színhelyéről érkeztünk: mi viszont az újságáros rikkancsok után rohantunk, hogy végül is részleteket tudjunk meg arról a szörnyű tömegkatasztrófáról, melynek színhelyét borzalmas emlékként hoztuk magunkkal.

A vasuti mérénylet színhelyének másik aradi önkéntelen látogatója Krammer Rózi, kalapszalontulajdonosó volt, akit rendkívüli módon megviseltek az ott szerzett véres benyomások.

— Atlétikai verseny Budapesten. Budapestről jelentik: A vasárnap megtartott atlétikai verseny a következő eredményekkel zárult: 4-szer 100 méteres staféta: 1. BBTE 3 perc. 2.2 másodperc. 2. MTK. 3. UTE. 4-szer 400 méteres staféta: 1. BBTE 3 perc 28.4 másodperc. 2. MAC. 3. UTE. 4-szer 1500 méteres staféta: 1. Törekvés 17 perc 28.2 másodperc. 2. MAC. 3. Vasas. 500 méteres ötös staféta-verseny: 1. ECS 60 pont. 2. MAC 64 pont. 3. NTE 73 ponttal. 4-szer 100 méteres ifjúsági: 1. MTK 4 perc 54 másodperc. 2. MAC. 3. MAC B-csapata.

— Újabb gyermekparalízis-eset Aradon. Herzenröter Sándor nyolchónapos aradi kisfiu születnek Str. Dorobantilor 5. számú lakásán ma gyermekparalitikus tünetek között megbetegedett. Bejelentették az esetet a főorvosi hivatalnak, mely beszállította a gyermekkórházba.

Bűnvádi eljárás egy aradi ügyvéd ellen

Hamis tanúzásra való rábírás miatt indul ellene eljárás — Egy visszavont vallomás története

Néhány hónappal ezelőtt Petran István és felesége bűnvádi feljelentést adott be Diacnescu Athanas corbesti-i tanító ellen, aki a feljelentés szerint erkölcstelen merényletet akart elkövetni Petránék 11 éves kisleánya ellen. A feljelentés alapján a tanítót a vizsgálóbíró letartóztatásba is helyezte, majd a vizsgálat befejezése után az aradi törvényszék vádtanácsa szabadlábra helyezte.

A vizsgálóbíró beidézte a feljelentőket is, akik ekkor érdekes vallomást tettek. Kijelentették, hogy tévesen tettek feljelentést a tanító ellen, mert utólag jutott tudomásukra, hogy a merényletet egy előtűk ismeretlen ember követte el a kisleány ellen.

A feljelentés váratlan módosítása azonban

feltűnt a vizsgálóbíróknak s a keresztkérdések alatt Petrán István és felesége bevallották, hogy a hamis tanuvallomásra egy aradi ügyvéd bírta rá őket, aki ügyfele nevében husz-ezer lejt ígért Petránéknak kártérítés címén. Bemutatták a váltót, amelyet az ígért összeg fedezetére kaptak, valamint az elismervényt is, amelyből kitűnt, hogy a váltón feltüntetett összeget azért kapták, hogy feljelentésüket vallomásukkal módosítsák.

Az esetről a vizsgálóbíró jegyzőkönyvet vett fel s az aradi ügyvédség megindította az eljárást hamis tanúzásra való rábírásért az aradi ügyvéd ellen. Az érdekes ügyben a tárgyalást az aradi törvényszék október huszadikára tűzte ki.

SPORT KÖZLÖNY

A Herbay-vándordíj-mérkőzések során a TMTE, TAC és NAC győztek

Az AMTE, Gloria és Törekvés vereséget szenvedtek

Vasárnap indultak meg a küzdelmek a Herbay-vándordíjért. Ez a vasárnapi csonka forduló két temesvári és egy váradai csapatnak hozott dicsőséget. Aradon a TMTE az AMTE-t míg a TAC a Gloriát gyűrte maga alá. Váradon ugyancsak a Herbay-díjért mérte össze erejét a két örök rivális, a NAC a Törekvessel,

A tartalékos AMTE felett győzött a TMTE

TMTE—AMTE 2:1 (0:1)

A Herbay-vándordíj mérkőzések során mintegy 1500 néző előtt küzdöttek meg a temesvári és aradi munkások csapatai, amelyből a szerencsésebb temesvári csapat került ki győztesként.

Az AMTE a sok sérülés, meg a sok hütlén játékos miatt, — akik a klubot elhagyták — kénytelen volt tapasztalatlan ifjúsági játékosokat a csatásorba állítani, akik a hozzájuk fűzött reményeket nem tudták 100 százalékban beváltani.

A határozottabb TAC megérdemelten vitte el mindkét pontot TAC—Gloria 1:0 (0:0)

Erős iramu, élénk, mindvégig élvezetes játék keretében gyűrte maga alá a kapu előtt határozottabb TAC az aradi bajnok Gloriát. A TAC csapata egy kiválóan összeszokott, egybeforrt együttes benyomását keltette. A fedezettsora mindvégig jól állotta meg helyét. A védelem oszlopa az új szerzemény, Schwartz volt, aki Bürgerhez hasonlóan játszik. A Glóriában a közvetlen védelem kitűnő volt. Egyik jobban játszott, mint a másik. Mégis ki kell emelnünk ebből a fiatal Albut. A fedezettsorban kellemes meglepetésként hatott Faur kitűnő játéka, aki ez alkalommal a durvaságait is mellőzte, mellette még Muntean küzdött elismerésre méltóan. A csatásorban Igna és néha Tisza elégitett

Egyéb aradi eredmények:

Unirea—Victoria 6:1 (2:1). Unirea II.—Vointa II. 1:1 (1:1). AAC törpe—Juventus törpe 6:0 (3:0). AAC „bomba-szivarok”—AMTE old boy 5:2 (3:0). Az AAC-szivarok ezúttal is folytatták győzelmi sorozatukat. AAC ifj.—Gloria ifj. 3:2 (2:1).

O E maradt a Vointa—Victoria mérkőzés. A Vointa meg nem jelenése miatt elmaradt a Vointa—Victoria mérkőzés.

O A II. osztályu bajnokságért folyó küzdelemben a Vulturulnak sikerült legyőznie a Titanus 4:3 (2:2) arányban.

amely küzdelemből a gólképesebb atléta csapat került ki győztesként. A pontokért menő küzdelmeknek tudatában mindegyik csapat tudásának legjavát adta bele a mérkőzésekbe és így a közönségnek rég látott, erős iramu meccsekben volt része. A Herbay-vándordíj küzdelmek részleteit alább adjuk:

Élénk mezőnyjáték alakult ki már a játék elején, melyben az AMTE játsza a főszerepet. Az 5-ik percben Párdue beadását Gulyás góliba vágja. A félidő további része nem hoz újabb eredményt. Szünet után már a 2-ik percben Walter büntetője röpül le a kapufáról. A kiegyenlítés a 28-ik percben következik be. Gómorri faultol, a 25 m. büntető János gyönyörű lövése után a hálóba köt ki (1:1). Mindkét csapatsor alkalma nyílik a győzelmet jelentő gólt megszerezni, ez alkalommal a szerencse a TMTE mellé áll és a 38. percben János góli a két pontot jelenti. Bíró: Czéka Tibor.

ki. Az első félidőben a TAC volt a többet támadó. Szünet után azonban a Gloria minden erejét és tudását latba veti, mégis a TAC-nak sikerül a győzelmet jelentő gólt megszerezni. A 32. percben Raab beadására Husztik ugrik, Lotter egy gondolattal gyorsabb és éies lövése a hálóban köt ki. (1:0). Keller bíró jól látta el feladatát.

NAC—Törekvés 3:2 (0:1)

Váradról jelentik: Ötezer néző előtt mérkőzött meg a két örök rivális a Herbay-vándordíj pontjaiért. A mérkőzésen a jobb csatársorral rendelkező NAC került ki győztesként. A győztes csapat góljait Kocsis 2. és Rónai lövik, míg a Törekvés Major és Palmer révén eredményes. Bíró: Morácz Teofil.

A postások csapata győzött Lippán

Clubul Sportiv PTT—LMTE 7:3 (3:1). A postások ujonnan megalakult, szimpatikus csapatát látta vendégül vasárnap a lippai munkásklub. A jó játékerőt képviselő postás-csapatnak minden megerőltetés nélkül sikerült nagy gólarányú győzelmet aratnia ellenfele felett.

Vidéki eredmények:

Kolozsvár: Romania—CFR 5:1 (2:1).
Nagykaroly: Olimpia—Victoria 4:4 (3:3).
Nagybánya: BSC—Tricolor 1:1 (1:0).
Szatmár: Törekvés—Maramures 3:0 (1:0).

AZ UJSÁG

folytatólagosan közli a legizgalmasabb amerikai regényt:

AL CAPONE VALLOMÁSÁT.

AZ UJSÁG

minden tőzsdében és hírlapárusítóhelyen kapható. Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér vasárnap 32 fillér

Fővárosi eredmények:

Makkabi—Olimpia 2:0 (2:0). Venus—Sportul Studentesc 5:0 (2:0). Juventus—Vozvodul Mihai 3:1 (1:0). Unirea-Tricolor—CFR

A bécsi WSC legyőzte a Ripensiat

WSC—Ripensia 4:2 (2:1).

Temesvár sportközönségének ismét külföldi programja volt vasárnap. Ezúttal bécsi csapatot látott vendégül a Ripensia, amely a football minden szépségét csillogtatta. Szébbnél-szebb akciót indított a WSC, amit a legtöbbször eredmény fejezett be. A bécsi csapat az első félidőben ragyogóan játszott. Szünet után, amikor már két góllénye volt, inkább a szép játékra, mint az eredményre törekszik, ami teljes egészében sikerül is. A bécsiek kezdenek és már a 8-ik percben Schupper révén megszerzik a vezetést. A Ripensia ellentámadásának a 32-ik percben eredménye van. Ugyanis Wetzernak sikerül kiegyenlíteni. A 38-ik percben Perveni góli ismét vezetéshez juttatja a bécsieket. A második félidőben, ellenére annak, hogy a Ripensia támad többet, mégis a bécsi csapat szerez újabb gólt. Gelbenecker lövéséből, amely a kapulécra pattan a hálóba. (3:1). A Ripensia sorozatos támadásainak befejezésekként Wetzertől Zemlerhez kerül a labda, aki minden további nélkül góllal helyezi. (3:2). A befejezés előtt egy perccel Schupper 4:2-re javítja a gólarányt. A bécsi csapat legjobb embere Franzl, rajta kívül a teljes halisor, valamint a jobbszárny. A vesztes együttesből kimagaslott Bürger, Ciolac és Wetzler. Murgu bíró produkált már jobbat is.

Külföldi eredmények:

Ausztria lehengerelte Németországot

Ausztria—Németország 5:0 (2:0). A mérkőzés, amelyet Bécsben játszottak le, a várokozásnak megfelelően, osztrák győzelmet hozott. A nagyobb technikai és taktikai felkészültséggel bíró osztrákok ellen, a németek lelkesedése kevésnek bizonyult. Az osztrákok Sindelar (3) és Gschweidl (2) góljával győztek.

A magyar profiligában a három vezető csapat gólzáport zúdított ellenfelére

Ferencváros—Budai „11” 7:1 (3:1). A legjobb formában lévő proficsapat, a Ferencváros, szemkápráztató játék után, lehengerelte ellenfelét. A játék képét alapul véve, a Ferencváros kétszámjegyű győzelme sem lett volna meglepetés. A gólokon Turay (3), Takács II. (2), Kohut és Kárpáti II. (öngól) osztozkodtak. A budaiak tiszteletgólját Polgár szerezte. A Ferencváros a második félidőben az emberrel játszott, mivel a bíró Likát kiállította.

Ujpest—Kispest 6:1 (3:0). A magyar bajnok Ujpest, ismét nagy formára futott fel. Az Ujpest csatársora újból bebizonyította eredményességét. A mezőnyt mindvégig az Ujpest uralta, míg a Kispest ezúttal egyáltalán nem volt veszélyes.

Hungária—Attila 5:0 (0:0). Az otthonában játszó Hungária megérdemelten gyűrte maga alá vidéki ellenfelét. Az első félidőben az Attila volt a többet támadó. Szünet után a Hungária megemberelli magát és egymásután öt gólt ér el, aminek az Attila nem tud ellentállni.

Bocskai—Nemzeti 3:1 (3:0). A Bocskai győzte le ellenfelét.

Tűz egy aradi textilüzemben

Vasárnap este telefonon értesítették a tűzoltóságot, hogy a „Teba“ textilüzem Hajó-ucca 15. számú gyártelepén tűz ütött ki. A tűzoltóság nyomban a helyszínére ment, de ekkorra már a gyártelepen tartózkodó munkások a tüzet lokalizálták. A vizsgálat megállapította, hogy a tűz egy földszinti munkateremben támadt, valószínűleg egy eldobott cigarettától. A kár körülbelül 10.000 lei.

Izgalmas autó-karambol az aradi evangélikus templom előtt

A mikalakai autobusz és egy aradi magánautó egymásba szaladtak — Szabálytalanul hajtott az „Ar. 394“...? — Az autobusz átszakította a templom előtti meglehetősen vastag vaskorlátot — Sebesülés nem történt

Izgalmas látványnak voltak szemtanúi mindazok, akik a tegnap délután fél öt óra tájban az evangélikusok vörös téglájú templom-épületének közelében jártak. A városháza felől menetrendszerű pontossággal robogott az Arad—Micalaca útvonalon közlekedő 2112. számú aradi autobusz utasokkal telten az állomás felé, amidőn a törvényszék felől, a templom háta mögötti útvonalról váratlanul egy magánautó hajtott ki. A szemtanúk elhíülve látták, hogy a magántaxi, amely az Ar. 394. sorszámot viselte, éppen akkor fog kifordulni az útvonalra, amikor a sarok mellett a micalacai autobusz halad el, szabály szerint az uttest jobb oldalán haladva.

A karambol azonban nem következett be olyan katasztrófális körülmények között, mint ahogyan az első pillanatokban látszott. Abban a másodpercben ugyanis, amidőn a két jármű egymásnak rohant, mind a két sofőrben volt annyi lélekienlét, hogy hirtelen elkapja és elfordítsa a volánt. Az Ar. 2112. sorszámot viselő micalacai

autobusz sofőrjét azonban oly hirtelen lepte meg a templom jobb oldalán fekvő utvonalsarkán előbukkanó magánautó, hogy már csak a kormány elfordítására volt ideje, de a féket nem tudta eléggé eredményesen használni. A hatalmas autobusz így nekirohant a templom bejáratával szemben fekvő parknak és annak vastag vaskerítését körülbelül 6 méternyi szakaszon beszakította. A hatalmas ütközés megakadályozta az autobusz, hogy tovább rohanjon, de egyúttal alaposan megrongálta az első két kerékét és a hűtőjét.

Az alapjában véve szerencsésen végződött autókarambol színhelyén csakhamar megjelent a szolgálatos közlekedési rendőr és felírta az autobusz sofőrjét, mivel a magánautó — amely egy előkelő aradi főtisztviselő tulajdona — közben elrobogott.

A jegyzőkönyv megállapítása szerint a karambol a magánautó sofőrije idézte elő, aki szabálytalanul baloldalon hajtott ki az uttestre. Sebesülés — véletlen szerencse folytán — egyik autó utasai között sem fordult elő. Az eljárást megindult.

Aradi cserkész-csapat felszentelési

Gyülekezés a kath. ünnepsége Mária-Radnán gimnázium udvarán. 14 vagon Radna felé. Dr. Lakatos Ottó beszéde, Eskütétel. Hazafelé

Impozáns ünnepség színhelye volt vasárnap Mária-Radna, ahová ezuttal csak Aradról 800 főnyi zarándokcsapat indult, hogy részt vegyen az efezusi zsinat 1500 esztendő évfordulójára rendezett befejező ünnepségeken. A vasárnapi ünnepséget az aradi iparos ifjuság kebelében alakult cserkészcsapat új tagjainak felszentelése tette érdekessé és megkapóvá. Már reggel öt órakor gyülekeztek a cserkészifjak egyenruhában az aradi Katholikus Főgimnázium udvarán, ahonnan rendezett sorokban trombitaszóval vonultak ki a villamosállomásra, hogy csatlakozzanak a zarándokcsoporthoz, mely hat órakor indult Mária-Radnára. Tizennégy vagon telt meg zsufolástig zarándokkal, akik között az 52 cserkészfiú a nap jelentőségétől áthatva, ájtatos hangulatban érkezett meg Radnára, ahol azonnal a kegytemplomba mentek. A templomban, miután meggyóntak, ünnepélyes szentmise keretében áldoztatták meg a cserkészujoncokat, valamint a nagyszámú hívő-sereget. Az áldoztatás közel egy óra hosszat tartott.

Szentmise után dr. Lakatos Ottó katolikus plébános mély gondolatokban gazdag beszédet tartott a keresztuti ájtatosságra összegyűlt hívők tömegéhez az efezusi zsinat évfordulójával kapcsolatosan. Tíz órakor kezdetét vette a keresztuti ájtatosság, melyet a hívők rendkívül nagy száma miatt két részletben vezettek fel a Kálvária-úton. Horváth Miklós és Karácsonyi István lelkészek. A tulajdonképpeni cserkészavatás délelőtt fél 12 órakor kezdődött a hegytetőn, ahol tábori mise keretében tették le az esküt a cserkészujoncok. A tábori

mise kezdetét kiirtszó jelezte, Szöcs Didák hittanár, cserkészparancsnok celebrálta a tábori misét. Roppant impozáns képet nyújtott a cserkész tábor az összesereglett nagyszámú hívekkel. A mise végeztével kezdetét vette a cserkészavatás szertartása. A cserkészek szabályos négyzögbe fejlődve álltak az oltár előtt, majd a sorból egy kilépett és felkerete a szertartást végző Szöcs Didák parancsnokot, hogy vegye ki tőlük az esküt.

A parancsnok erre felolvasta a cserkésztörvényeket és megkérdezte, hogy hajlandók-e mindig és minden körülmények között betartani azokat, mire egyhangú lelkes „akarjuk“ volt a válasz. Ekkor a cserkészujoncok letették az esküt Szöcs Didák hittanár kezébe. A fogadalmi letele után a cserkészparancsnok lelkesítő beszédet intézett a cserkészekhez, majd a csapatzászló előtti tisztelgés impozáns jelenete után dr. Lakatos Ottó minorita házfőnök beszélt, aki a cserkészzel járó köteleességek buzgó teljesítésére figyelmeztette a cserkészeket. Ezzel a szertartás befejezést nyert.

Nagyon kedves képet nyújtott, amint a szabadban felállított tábori tűzhelyeken a cserkészfiúk maguk főzték meg ebédjüket, mely hamarosan elkészült és a pázsitra telepedve, vidám mókázás közepette, kitünő hangulatban fogyasztották el. Délután három órai kezdettel nagyszerűen sikerült előadást rendeztek a hegytetőn felállított cserkésztáborban, melyen közel ezer főnyi nézőközönség vett részt és kitünően mulatott a szereplők tréfás műsorán. Az előadás után a hívők a Szűz Mária-szobor előtt végezték esti ájtatosságukat, ahol Tréfán Timót radnai házfőnök vezette az ájtatosságot, majd lelkes beszédet tartott az összegyűlt hi-

Kolozsvári Mentő Sorsjáték Főnyeremény 1 millió Lei. Legközelebbi húzás szept. 20-án

Sorsjegyek állandóan vásárolhatók tőzsdében, bankban. Egy egész sorsjegy ára 100, félsorsjegy 50 Lei. Vidéki megrendeléseknél 19 Lei portó hozzáadásával megrendelhető a főbizományosnál: **ROKSTEIN TIVADAR** Arad, Str. Vidra No. 1. és a Központi Sorsjegyirodánál Oluj, Str. Memorandului No. 16.

vekkhez. Ezután az aradi zarándokcsapat két különvonattal utazott haza. Fél nyolc órakor este érkeztek meg Aradra, ahol az első különvonat utasai bevárták a második zarándokcsoporthoz és impozáns fáklyás körmenetben vonultak be a városba, ahol a templomban áldást kaptak, majd széteszlottak és lelkiükben egy sokáig emlékezetes nap eseményeivel tértek pihenőre.

Színház — Irodalom — Művészet

* Jávor Alfréd bucsuelőadása az Iparos Otthonban. Jávor Alfréd régi kedvence Arad színház-bájos közönségének. Kitünő művészetét nem egyszerűen tapsoltuk meg. Ez a művész az új szezonban már nem lesz tagja az aradi társulatnak és az Iparos Otthonban vett bucsút a közönségtől. A darab, melyet bucsufeléléptül választott, Szép Ernő nagyszerű meséje: az Aranyóra. Budapesten mintegy 100 előadást ért el és így érthető ambícióval készült rá társulatával az Iparos Otthon műkedvelőivel kiegészítve. Az előadás szép sikerű aratótt, hibául mindössze azt róhatjuk fel, hogy nem pergett olyan filmszerűen, mint ahogyan azt a darab természetesen megkívánja. A főszereplő Jávor Alfréd ismét felejthetetlen adótt. A darab másik főszereplője, Sch. Ungár Boriska nagyon ügyes, kedves volt, de művészi képességei nem alkalmasak egy ilyen széles skálájú szerep hű visszatükrözésére. A legsikerültebb alakítások egyikét Rainay Sándor nyújtotta. Ez a fiatal színész az utóbbi időben felfelé ívelő pályáján mindinkább fiatal a legjobb felé. Az, hogy Darvas Ernő kitünő színész, nem ukeletű megállapítás. Gaáli László, Dióssy Lajos, Bus György, Majthényi Mária és Streiberger Juci jól illeszkedtek bele az előadás keretébe. A darabot felt ház nézte végig.

* U. ÉGHY GHYSSA Mensendieck torna és mozgásművészeti iskolája. Mérsékelt diu tisztviselő-kurzusok. Ortutay-palota.

* A budapesti színházak heti műsora. Vigzínház: Kedd, csütörtök, péntek, szombat: A nagy hotel. Szerda: Feketeszáru cseresznye. — Király Színház: Kedd: Hairá, Hollywood! Szerda, csütörtök, péntek: Nincs előadás. Szombat: Öfelsége frakkja (elsőszőr). Vasárnap délután: Hairá Hollywood!, este Öfelsége frakkja. — Belvárosi Színház: Kedd: Meddig fogsz szeretni? Szerda: Nyilvános főpróba. Csütörtök: Égből pottyant férfi (elsőszőr). Péntek, szombat: Égből pottyant férfi. Vasárnap délután: Meddig fogsz szeretni? Vasárnap este: Égből pottyant férfi. — Fővárosi Operettszínház: Egész héten minden este és vasárnap délután: Vihar a Balatonon. — Andrassy-utji Színház: Egész héten minden este: Makay Margit, Csontos, Rózsahegy, Békeffi, Dajbukát—Bárony, Varieté. Menyasszonytánc stb. (Kezdete 9 órakor. Vasárnap és ünnepnap délután 4-kor és este 9-kor.) — Terézköruti Színház: Egész héten minden este Hegedüs, Rátkai, Rajna Alice, Boross, Herczeg, Gárdonyi; Mesterdalmokok; Vissza Egyiptomba, stb. (Kezdete 9-kor. Vasárnap és ünnepnap 4-kor és 9-kor.) — Bethlen-téri Színház: Egész héten minden este: Kabaré-műsor. (Kezdete 6 és 9 órakor.) — Royal Oriem: Egész héten mindennap: Rékk Marika és 11 attrakció. (Kezdete fél 5-kor és fél 9-kor. Vasárnap és ünnepnap 3, 6 és 9 órakor.) — Steinhardt Színház: Egész héten minden este: Mókázás; A nagy titok, stb. (Kezdete háromnegyed 9-kor. Vasárnap és ünnepnap háromnegyed 5-kor és háromnegyed 9-kor.) — Komikusok kabaréja: Egész héten minden este: Gombaszögi Elia, Király, Boross, Ujváry, Pethes; Megnyitó műsor. (Kezdete fél 9-kor. Vasárnap és ünnepnap fél 5-kor és fél 9-kor.) — Komédia Oriem: Egész héten minden este: Rott Sándor és variété. (Kezdete fél 9-kor. Vasárnap és ünnepnap fél 5-kor és fél 9-kor.)

Öngyilkos lett

egy földbirtokos Budapesten

Budapestről jelentik: Az Imperial-szállóban a Rákóczi-úton gyanus körülmények között meghalt egy fiatal földbirtokos. Két nappal ezelőtt érkezett Budapestre Bácsföldvárról Krieshaber István 39 éves földbirtokos. Az Imperial-szálló első emeletén bérelt magának szobát. Vasárnap éjszaka azt mondta a szálló alkalmazottainak, hogy délután keltsék fel. A kopogtatásra azonban nem válaszolt, mire feltörték az ajtót s a földbirtokost holtan találták. A rendőri bizottság a földbirtokos poharában gyanus port talált, azonkívül megállapították, hogy veronál-recept van zsebében.

Arad rémei

Hurokra kerültek Arad legveszedelmesebbi besurranó tolvajai.

Ritka jó fogást csinált ma éjjel az aradi rendőrség bünygyi osztálya. Az éjjel úgy három óra tájban a szabadság-téri rendőrpostt egy férfire és egy nőre lett figyelmes, akik látványlag minden cél nélkül barangoltak az utcán. A rendőr igazolásra szólította fel őket, mire ezek futásnak eredtek. A rendőr sipjával vészjelet adott le és ő is a menekülők után vetette magát. Néhány percnyi üldözés után sikerült a menekülőket elfogni és beszállítani a rendőrségre.

A rendőrségen igazoltatás után kiderült, hogy a rendőrség szenzációs fogást csinált. A véletlenül hurokra került Rechea György és Kovács Mária besurranó tolvajok, az utóbbi időben valóságos rémei voltak az aradi lakásoknak, ahova koldulás ürügye alatt mentek be és minden elemelhetőt elloptak.

Huszonöt halottja van a Temesvár és a Bánság felett elvonuló orkánnak

Itéletidő Temesváron — Halottak egy összedőlt épület alatt —
Csaknem minden ház megrongálódott — Kitépelt telefonpóznák
Arad és Temesvár között — Elsülyedt hajó: tizenöt halott —

Borzalmas erejű tornádó pusztított a Bánságban. Az orkán Zombolya felől közeledett Temesvár felé és a zombolya—temesvári vasútvonal mentén, negyven kilométernyi szélességben végigsöpörte a környéket. A viharzóna központja Temesvár volt, míg két szélső pontja Vinga és Ság. Az orkán már Zombolyán éreztette erejét és onnan egyre erősödve vonult Temesvár irányába. Beregszón szintén igen nagy pusztításokat okozott a vihar és

három halálos áldozatot is követelt. Műrány községben két halálos áldozat maradt hátra a vihar után.

akiket a villám sújtott agyon. Lugoson is átvonult a rettenetes orkán, itt már azonban jelentősen kisebb ereje volt. Vinga és Ság között csaknem minden községet végigsöpört, több-kevesebb pusztításokat végezve. Ezeket a területeken nemcsak a telefon- és táviróösszeköttetést tette teljesen tönkre az orkán, hanem a gyümölcsösök nagyrésztét is. A tegnap esti órákban még csak Rékás, Csákova és Lugossal lehetett telefonon beszélni, míg

a Temesvár—Arad mentén fekvő községekkel megszakadt a telefonösszeköttetés.

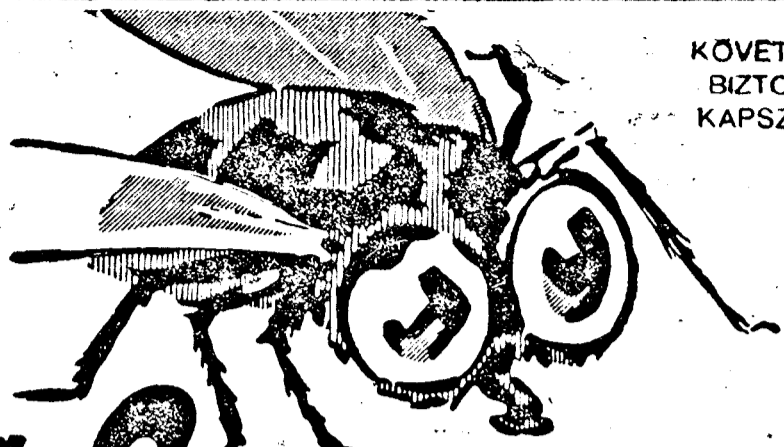
A különböző községekből érkező utasok elbeszélése szerint, nemcsak a Vinga és Ság felé vezető részen, hanem a temesvár—radnai vonal mentén fekvő községeket is erősen érintette a vihar.

Temesváron, a Belvárosban a vihar leszakította a Capitol-mozgó tetejét és a Ferdinánd-szálló tetejét elsodorta. A kereskedelmi és zsidó liceum cseréptetejét mekkoppasztotta a szélvész, ugyancsak a műegyetem tetejének egy részét. Általában valamennyi belvárosi ház tetejét megtépázta a vihar, minden uccá-

ban garmadával heverték a tetőcserepek. Az orkán letépte az Erzsébet-városi templom egyik keresztjét, a másikat megroppantotta. Különös látvány volt, hogy a vihar elvonulása után a szegény emberek százai ellepték az uccákat és a kitépelt fatörzseket összeapritva, hazaszállították.

Sok ház megrongált tetején keresztül zúhogott be az eső és okozott nagy károkat. A Teleki-ucca egyik pincelakásába oly hirtelen tódult be a víz, hogy a lakók alig tudtak kimenekülni. A Józsefvárosi Skudier-parkban az évszázados nagy fákat a vihar egytől-egyig kidöntötte.

A Gyárvárosban a parkokban óriási pusztítást végzett a vihar, itt már emberáldozatot is követelt. A déluáni meleg idő nagyvon embert csalt ki a parkba. Ezeket a vihar gyorsulván pillanatok alatt lepte meg, úgy, hogy nem tudtak a parkból elmenekülni, hanem a közelben kerestek menedéket. Tizenhét ember a Regina Maria-park közepén lévő zenepavillonban huzódott meg. Miután a pavillon a borzalmas viharban iszonyuan kezdett recsegni, többen elhagyták és inkább kitétek magukat annak, hogy bőrig ázzanak, minthogy valami bajuk essék. Így alig nyolc-tíz ember maradt a pavillonban. Hirtelen borzalmas recsegés-ropogás támadt. A pavillon közelében lévő hatalmas vastag fát a vihar gyökerestől kitépte és rázuditotta a pavillon tetejére, mely úgy összelapult, mintha papírosból lett volna. A szerencsétlenség színhelyére először egy pincér érkezett meg, aki nyomban telefonált a tűzoltóságra. A tűzoltók csak nagy nehézségek árán tudták a zenepavillont megközelíteni és több órai munka után, néhány méternyire elvonszolták a fát. Egymásután szedték ki a sebesülteket, akiket a helyszínen lévő mentők azonnal bekötözték.

KÖVETELJEN
BIZTOSÍTÓ
KAPSZULÁT

a Bégy

a dög csirák hordozója, valamint az összes többi férgek

A FLY-TOX

egyszerű permetezése által biztosan elpusztulnak!

Egyetlen világhírű illatosított rovar irtó.

KAPHATÓ: A DROGUERIA, GYÓGYSZERTÁR ÉS ILLATSZERTÁRAKBAN

Nagybani lerakat; București, Str. Plantelor, 26.

Megdöböntő látvány volt, amikor a mentők három idősebb férfi holttestét huzzák ki a romok alól.

Mind a háromnak feje rettenetesen össze volt roncsolva. A három férfi neve: Knezevits István, Peperle Albert és Schieszler Mihály, mind a hárman munkások. A negyedik halálos áldozatát a strandon szedte a vihar, Colojoara János, a strandpénztáros amikor a vihar nagyobb méreteket kezdett ölteni, ki akart menekülni a pénztárfülkéből, azonban a vihar a labilis alkotmányt felborította. Colojoara igyekezett kimenekülni a fülszék alól, fejét kidugta, de ebben a pillanatban a strand kapuját a szélvihar hatalmas erővel a fűlkéhez vágta és a szerencsétlen ember fejét teljesen szétzúzta.

A többi halálos esetek vidéken voltak.

Beregszón egy házra a vihar rányomta a háztetőt. Az apa, az anya és gyermekük szörnyethaltak. Temesváron is két halott van.

Zala Péter és János a mezőn voltak és az eső elől bemenekültek egy kunyhóba, amelybe bevágott a villám. A két ember szénné égett.

A szombati vihar következtében a szakértők becslése szerint, egy millió lejnyi tetőcserép pusztult el. Ellenben még hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani azt a kárt, amit a vihar az épületekben okozott.

Arad és Temesvár között a távirópóznák kidőltek és az összeköttetés teljesen megszűnt. A normális telefonösszeköttetés csak ma délután állt helyre.

Temesvárról a vihar Óbese felé vonult, ahol délután két órakor érte el tetőpontját. Egy hajót a Tiszán kapott a vihar és felfordította a könnyű járművet. Az utasok között fejevesztett sikoltozás és menekülés támadt a fedélzeten, míg a betóduló víztömeg suínya lassanként az egész alkotmányt levonta a Tisza fenekére. Eddigi megállapítás szerint, körülbelül tizenöt utasa volt a szerencsétlenül járt hajónak, akik egytől-egyig odapusztultak. A hajó szerencsétlenség hírére az egész község kigyalogolt a szerencsétlenség színhelyére, ahol a mentési munkálatokat megkezdték, hogy a hajó rakományát kiemeljék.

Az orkán szombaton este Fogarasmegyébe is áthúzódott. Vasárnap már Brassó megyében is dühöngött és borzalmas pusztításokat végzett.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Már a benzint is monopolizálni akarják

Deterding most Németországgal tárgyal, de Magyarország felé is kacsint és így megtudjuk, hogy mit akart Romániában

Az elmúlt télen Deterding, az olajfejedelem hosszabb időt töltött Romániában és akkor különböző verziók keltek szárnyra, amelyek mind annak okát keresték, hogy mit tárgyal vajjon Deterding Romániában. Különböző kombinációk merültek fel, de Deterding elutazott anélkül, hogy valaha is kiszivárgott volna, mit beszéltek a bankvezérek és politikusok a zárt ajtó mögött az olajkirállyal.

Most közvetett uton és logikai következtetéssel meg lehet állapítani, hogy mit akart az olajfejedelem a télen Bucarestben, mert — mint londoni jelentés közli — Deterding most Németországgal tárgyal, amely tárgyalásnak az a lényege, hogy vezessék be Németországban a benzin- és olaj-monopoliomot, amelynek

ellenében Deterding 250 millió dollár kölcsönt adna Németországnak.

Érdekes, hogy ugyanekkor Budapesten is elterjedtek olyan hírek, amelyek szerint a magyar kormány egy külföldi olajérdekeltségtől, tehát valószínűleg ugyanettől az olajérdekeltségtől, monopoliummal kapcsolatos kölcsönajánlatot kapott volna. Deterding Romániában ezek szerint nem tárgyalhatott egyebet és egyébről, mint a benzinmonopoliomról és tekintettel arra, hogy pénzügyeink ma sem állnak sokkal rózsásabban, egészen bizonyos, előbb-utóbb számolnunk kell ezzel a monopoliummal is.

Morgan és Kreuger után miért ne jöjjön Deterding is?

A kamarai cégbejegyzések utolsó határideje október 10. Nem hosszabbítják meg a határidőt. Minden kereskedőnek és iparosnak sürgősen jelentkeznie kell — Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felhívása.

A mai napon lejárt az a határidő, amelyet a Kamara céghivatala a meglévő kereskedelmi és ipari cégek bejegyzésére kitűzött. Minthogy a céghivatal felállításáról szóló törvény szerint az összes cégek bejegyzését legkésőbb október 10-ig be kell fejezni, akik eddig az időpontig jelentkeznek, bírságban még nem részesülnek. Október 10-ike után a Kamara az ipartársági lajstromokból hivatalosan meg fogja állapítani, kik azok a kereskedők és iparosok, akik cégüket a Kamaránál nem jegyeztették be és ezekkel szemben kénytelen lesz a törvény szigorú büntető szankcióját — az 50.000 lejig terjedhető pénzbírságot — alkalmazni. Aki tehát bármilyen okból nem jegyeztette be még cégét, haladéktalanul jelentkezzen a Kamaránál.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja a kereskedőket, hogy senki se hagyja az utolsó napokra a bejegyzést, mert a törvény szerint október 10-ig be kell már fejezni a bejegyzési munkálatokat s tartani lehet attól, hogy az utolsó napokban olyan torlódás fog beállni, hogy valamennyi jelentkező nem kerülhet már sorra. A Kamara céghivatala azzal is meg kívánja könnyíteni az elmaradtak jelentkezését, hogy máától kezdve délután is tart hivatalos órákat a felek részére. A céghivatal hivatalos órái reggel 8—1, délután 4—6.

Mivel a bejegyzési kötelezettségnek igen sokan még nem tettek eleget, a Kamarák mozgalmat indítottak a törvényben előírt határidő meghosszabbítására érdekében. Ez a mozgalom azonban nem járt eredménnyel, az október 10-iki határidőt a Minisztérium nem hosszabbította meg s így megfeszített munkával kell a céghivataloknak dolgozniuk, hogy addig befejezhessék a csak ezután jelentkezők bejegyzését. Ismételtelen közöljük, hogy mindenki akinek bármilyen iparigazolványa van, tartozik cégét a Kamaránál bejegyeztetni, csupán azok a kisiparosok nem, akik kizárólag megrendelésre dolgoznak és a piacon nem árusítanak. A bejegyzést csak személyesen lehet elvégezni, a régi iparigazolványt és személyazonosságát okmányt kell elhozni s az egyéni cégek bejegyzéséért összesen 166 lejig kell fizetni. A Kamara céghivatala reméli, hogy most már a legsürgősebben jelentkezni fognak az eddig elmaradtok.

Akinek a gyomra fáj, vagy bélműködése megrekedt, vagy gyomorégése van, az igyon természetes

Bikszádi vizet.

Számos egyetemi tanár által ajánlva. — Mindenütt kapható.

tak. A céghivatal számtalan felhívást bocsátott ki s akik ennek ellenére nem tettek eleget törvényben előírt kötelezettségüknek, csak saját maguknak tulajdoníthatják majd ha október 10-ike után a lényegesen felemelt bejegyzési illetéken kívül még bírságot is kell fizetniük.

MEGALAKULT

az ólomcsőgyárak kartellje

Bucurestiből jelentik: A romániai ólomcsőgyárak kartelljére vonatkozó tárgyalások befejezést nyertek. A kartell tagjai David Goldenberg S. A. Bucuresti, Fratii Goldenberg S. A. Bucuresti, Orion S. A. Kolozsvár, Industria Plumbului S. A. Bucuresti, Phoenix S. A. Nagybánya, Veje S. A. Bucuresti. Az egyezményben megállapították a termelési kvótát és a gyártmányok árának szabályozására és forgalombahozatalára Bucarestben központi eladási irodát állítanak fel részvénytársaság alakjában. A központi eladási iroda alaptőkéje valószínűleg 5 millió lej lesz, amelyből az első emisszió 2 millió lej.

Veszélyben

a Németországba való buzaexport

A német kormány szigorú intézkedésének következményeivel

Azok a rendszabályok, amelyeket a német kormány az ország súlyos gazdasági helyzete következtében foganatosított, élénk érdeklődést váltott ki a közép-európai exportáló államokban, így elsősorban Romániában és Csehszlovákiában. Németország ugyanis mindenáron megakadályozni kívánja a buzaexportot külföldre vitelét és ezért minden lehetőséget annak érdekében, hogy az ország mindennemű szükségletét a kereskedők a belföldről fedezzék.

A német kormány ez a törekvése már is igen súlyosan érintette a cseheket, amennyiben Németország egyik legutóbbi rendeletével megakadályozta a sörárpa- és malátabehozatalt. Nyilvánvaló, hogy ezeket az irányelveket Németország más állammal szemben is alkalmazni kívánja s ebben az esetben Románia is kellemetlen helyzetbe kerül. Csehszlovákia igen komolyan tiltakozik a német kormány eljárása ellen és súlyos megtorlással fenyegetődik.

Romániát a német kormány fenti intézkedéseivel kívül főleg az a megállapodás érdekli, amelyet Németország Amerikával kötött és amelynek értelmében Németország kétszáz ezer tonna búzát vásárolt az Egyesült-Államoktól.

Hogyan szabadulhatunk meg a kankótól?

Az alábbiakban értesítést olvashatunk, amely sok elkeseredett embernek fog örömet okozni. Ez a hír, amely ma igen sok ember előtt ismeretes, megdönthetetlen. A folyás, a cystitis, a mirigygyulladások és a szűkületek megszüntetésére végre megtalálták a megfelelő orvosságot.

A Pageol ma a leghatásosabb fertőtlenítő-szer a kankó és annak elfajulásai ellen. A Pageol használata a baktériumokat, bárhol is húzódnak meg — a bőr felületén vagy a szövetsejteken — megöli és eltávolítja.

A Pageol jótékony hatása annyira biztos, hogy Ott dr., a világhírű specialista, Franciaország katonai kórházainak egykori főorvosa azt állítja, hogy a Pageol a hűgyszó és nemi betegségek egyedüli regeneráló és gyorsan tisztító ellenszere.

A Pageol minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

Igy tehát veszély fenyegeti Romániának újonnan megszerzett piacát, a német piacot, amelyet csak rövid idővel ezelőtt sikerült a német-román kereskedelmi szerződésben foglalt megállapodásokkal megszereznie.

— A Berkowitz-cég betéteseinek hitelezői értekezlete. A bucuresti-i Banca L. Berkowitz és a betétesek, továbbá a hitelezők között a magánegyeség létrehozatala céljából megindult tárgyalások tovább folynak. A bank által felajánlott magánegyesítéshez a betétesek és hitelezők nagyrésze csatlakozott. Mivel azonban a Banca Nationala az összes hitelezők és betétesek hozzájárulásától tette függővé az általa nyújtandó segítséget, ezért a magánegyesítést elfogadott hitelezők és betétesek bizottsága felhívást intézett a többi hitelezőkhöz és betétesekhez, amelyben felszólítja őket, hogy a kényszerjegyzés eljárással járó költségek elkerülése céljából az összes hitelezők és betétesek adják beleegyezésüket a magánegyesítéshez annál is inkább, mivel azt a Berkowitz fivérek teljes magánvagyonukkal garantálják. A Banca L. Berkowitz hitelezői értekezletét az illovi törvényszék szeptember 30-ra tűzte ki. A bank passzívái 928.774.956 lejig tesznek ki. Kényszerjegyzés illetékként 9 millió 287.749 lejig és 600.00 lejig köteles fizetni a bank.

— Módosítják a Banca Agricului Românești alapszabályait. A kereskedelmi és ipari minisztérium a Banca Agricului Românești alapszabályait a pénzügyminisztériumban beterjesztette azzal, hogy azt a minisztertanács vizsgálja felül és az alapszabályok jóváhagyása után az intézet megkezdhesse működését. Amint értesülünk C. Argetoianu pénzügyminiszter úgy határozott, hogy az alapszabályokat nem terjeszti minisztertanács elé, mert azon jelentős módosításokat fog végrehajtani.

— A Consum új száma közli a banktörvénytervezetet és a szeszmonopol-törvénytervezet befejező magyar fordítását, az újabb árleltéseket, fizetési képtelenségeket, cégbejegyzéseket. Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól: Cluj, Posta fiók 127.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS.

Cirkot és cirokmagot
minden mennyiségben **vásárolok**

ELEK GYÖRGY seprőgyár
Budapest, VI., Kartács-uca 22.
Táviratcím: ELEKBESÉN.
Telefonszám: Budapest 921-12.

ALKALMAZÁS.

KÉT ÜGYES kádáregéd sürgősen keresetetik. Wagner F., Ciocova, Bánát. 8064

MINDENBET, angolul értőt keres angol család Bucarestba. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3074

SZOBALBANYT keresek, megbízható, tisztességes éves bizonyítvánnyal. Str. Gheorghe Popa 10., földszint (volt Ferdinánd-uca.) 8059

LAKÁS.

Ötszobás

emeleti erkélyes modern lakás novemberre kiadó (alkalmas ügyvédnek, orvosnak esetleg két családnak is) volt Dobó-uca 9. 8097

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrásy-tér 19., a ház-mesternél. 200

MODERN hatszobás uri lakás és világos nagy souterrain kiadó. volt Pestényi-uca 6. Telefon 363. 8027

EGY, ESETLEG KÉT különbejáratu butorozott szoba direkt fürdőszobával, elegáns, garantált tiszta, esetleg teljes el-látással, október 1-re olcsón kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában: 400

EGY szép 2 szobás ucai lakás volt Lipót-uca 1. szám alatt kiadó. 3098

KÉTSZOBA, konyha I-es emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

NÉGYSZOBA, fürdőszoba és mellék-helyiségekből álló lakás november 1-re kiadó. Str. Brătianu 14. 3077

EGYSZOBÁS, konyha lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Azz-talos Sándor-u.) 3. 800

Három szoba,

üvegezett előszoba október elsejére kiadó Str. Mucius Scevola 3. volt Hajó-uca. Ugyanott egy butorozott szoba az udvar-ban is kiadó. 3096

VÉTEL ÉS ELADÁS.

SAJÁT TERMESÜ MÉNESI fajborok 16 leltől Zubor Andor pineájében kaphatók. Strada Sincai (Szt. Antal) 2. 2893

ÚJ ÜZLETBRENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház-mesternél.

LOCOMOBIL Garret-féle egy darab jó állapotban levő és Hofherr-csépészkevény eladó Schauer Miklósnál Cevasinton. 3095

MÉZET veszek, ajánlatokat kérek Erdős Pál, Arad, Piața Avram Iancu 3. címre. 3099

MORMOTA BUNDA, háló, ebédlő, szal-onberendezések, zongorák, hegedűk, sző-nyegek, függönyök, storek, gobelinok, festmények, gyermekágyak, rézagy, ne-szeszeres kézbörönd, szőrmék, himzett hálókabátok, berzser fotelok, vitrin, Bie-dermayer szalon, antik asztal és székek, fotelrámák, régi székegykorsók, mosdó, service dísz tárgyak stb. olcsón eladók.

SALGONÉ bizományi üzlete,
Str. Horia No. 1 (Neuman-palota)

FÜRJESZ-VIZSLÁT (Vorsteher) 2-4 évest, jól betanítottat keresek megvé-telre, garancia mellett. Cím: Joan Branga, Orăștie. 3078

Ruhák, kabátok festése és vegyítisztítása új gépekkel a legmodernebb eljárással
Hospodár-nál Arad, Str. Trolescu (volt Teleki-uca) 13. legszebben s leggyorsabban

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

KITŰNŐ, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

KERESK perasabundákat, szörme darabokat felszörmezéshez, perza és gyári ebédlő- és futószőnyegeket, vitrineket, komódokat, szolonokat, tonet székeket, szobaberendezéseket, antik dísz tárgyakat. SALGONÉ bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota.

INGATLAN.

KIADÓ közvetlen Aradváros mellett ta-nya-éptület, 84 hold földdel. Mosóczy-telep, volt Mozdony-u. 6. 3102

ÜZLETEK.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sar-kánál azonnaira kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

A menyházai nyaralók

és kirándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a
KAUFMANN-vendéglőt.
Kitűnő házikoszt.

Kis tőkével

minden szorgalmas férfi vagy nő havi legkevesebb 5-6000 Lej biztos jövedelemre tehet szert. Szép otthoni foglalkozás. Megkereséseket „Biztos jövedelem Lej 5000.—/Rbsa 1154“ jeligén Rudolf Mosse, Sibiu továbbít.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-templommal szemben
november 1-re kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 250

KÜLÖNFÉLEK.

TRÖSTER NŐVÉREK női divattermében urileányoknak állandó kurzust tartunk, ahol varrás és szabászatban teljes ki-képzést nyernek, volt Zrinyi-uca 9. szám. 8101

BUTOROZOTT SZOBA, ugyanott külön-bejáratu fürdőszobával, október 1-re ol-csón kiadó. — Boát kifogástalan meg-vételre keresek. — Ugyanott sürgőse a eladó villanylámpa, konyhaberendezés, tollnemű, paplanok, teljesen új lenvász-on ágycarnitura nagyon olcsón. Meg-tekinthető 1-4-ig. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 500

HIRDESSEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny“-ben!

NYILTTÉR.

É rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Seidner Julka, mint leánya és özv. **Seidner Bernátné** mint édesanyja a maguk és az egész rokonság nevében mély fájdalommal tudatják, hogy a leg-gyengédebb édesapa, a legjobb tan és rokon

Seidner Dezső

rövid szenvedés után Budapesten, folyó hó 12-én elhunyt.

Temetése 16-án, szerdán délelőtt 11 órakor lesz az aradi izraelita temető ha-lottasházából.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

Rádió műsor.

KEDD, SZEPTEMBER 15.

Bucaresti. 13. Gramofon. 18. Motzoi zenekar. 20.20. Gramofon. 21. Rádiózenekar. 21.45. Petrescu baritoné-kes dalestje. 22.15. Rádiózenekar hangversenye. — Bu-dapest. 9.15. W 2. honvédegyalozezred zenekarának hang-versenye. 12. Déli harangszó. 12.05. Orosz balalajkazene kar. 4. Ifjúsági verses közönlők. Irta és előadja: Özv. Pósa Lajosné. 5. Novellák. 5.30. Csóka Jancsi és cigány-zenekarának hangversenye. 6.30. Francia nyelvoktatás. (Garzó Miklós dr.) 7. Szalonzenekari hangverseny. 8. Szimfonikus hangverseny Frankfurt am Mainból. 1. Mo-zart: Idomenus — nyitány. 2. Beethoven: III. Szimfonia (Eroica.) 9. A Lauristin testvérek hangversenye. Utána: Cigányzenekar. — Bécs. 11.30. Stüving zenekar. 12.40. Gramofon. 19.05. Leonard Lotta dalhangversenye. 20.15. Vidám est közvetítése Leipzigból. 22.30. Részletek ber-lini operettekből, közvetítés Leipzigból. — Belgrád. 11.35. Gramofon. 12.45. Házizenekar hangversenye. 16. Gramofon. 17.30. Tatjana Batranjac hangversenye. 18. Népzene. 20. Dalest. 22.50. Házizenekar hangversenye. — Davenport. Brit nemzeti műsor. 18.30. Schumann dalok 20. A rádió szimfonikus zenekarának hangversenye. 22.15-24. Szállodai tánczene. — Hamburg. 20. Puccini: A köpeny c. operájának közvetítése a brémai Várocsi színházból. — Hellsberg. 16.55. Teazene. 19.15. Szórakoz-tató zene. 22.30. Szórakoztató és tánczene. — Pozsony. 12.15. Cigányzene a Baross kávéházából. — Róma. 17.30

Ének és zenekari verseny. 20.10. Gramofon. 21. Hang-verseny. — Varsó. 17.15. Gramofon. 18. Népszerű hang-verseny. 20.15. Könnyű zene. — Zágráb. 20.30. Mozart-est. 21.30. Hangverseny klasszikusok műveiből. 22.40. Könnyű zene.

SZERDA, SZEPTEMBER 16.

Bucaresti. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar: Román nemzeti zene. 20.20. Gramofon. 21. Hegedűjáték. 21.45. Herz zongoraművész játéka. 22.15. Potina Jone J cselő játéka. — Budapest. 9.15. A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 12. Déli harangszó. 12.05. Hangverseny. 5. Dívatevevés. 5.30. A Berend szalonzenekar hang-versenye. 6.30. Olasz nyelvoktatás. 7. Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 8. A sajtó és a tudomá-ny. Tóth László előadása. 8.30. Lakos és Mocsányi zenehumoristák hangversenye. 9.45. A magyar zene tükrözése külföldi mesterek műveiben. Majd: Az 1. hon védgyalozezred zenekarának hangversenye. 10.45-12.30-ig Cigányzenekar. — Bécs. 11.30. Winteritz ze-nekar. 13.10. Népdalok gramofonon. 16. Hangverseny. 17. Olasz dalok. 18.45. Közvetítés a bécsi áhmi operá-ból. 22.20. A Gaudriót jazz. — Belgrád. 11.35. Gramo-fon. 12.45. Házizenekar hangversenye. 16. Gramofon-17.30. Házizenekar hangversenye. 21. Közér Blanka, a belgrádi opera tagjának hangversenye. 21.50. Gramo-fon. — Berlin. 21.10. Szimfonikus hangverseny. 22.45-0.30. Rác Béta és cigányzenekarának hangversenye Budapestről. — Hellsberg. 20.05. Hangverseny „Ami nagyszüleinknek tetszett“ címen. — Katowice. 17.10. Közzene. 18. Strauss János művei. 20.15. Könnyű zene.

22.30. Énekverseny. — Milano. 17. Gramofon. 17.10. Operarészletek. 19.15. Vegyes zene 20.45. Pietri: Az elveszett asszony című operettje. — Róma. 21. Wagne-r Lohengrin c. 3 felvonásos operája. — Varsó. 20.15. Könnyű zene tenorénekekkel. 22.20. Gramofon. 22.30. Sle-minska operaénekesnő áriái. 23. Tánczene.